יודען, געדענקט די רדיפות אויף אייערע ברידער אין דייטשלאנד

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

NAJER FOLKSBLAT

היינט 8 זייטען

פרייז 15 גראשען

נייער פאלקסבלאט

№ 182 | לאדז, מאנטאג, ט"ז מנחם אב תרצ"ג | עלפטער יאהרגאנג | Łódź, Poniedziałek, 7 sierpnia 1933 r. | № 182

אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71 — Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71.

גראנדיעזע לעגיאניסטען-פייערונגען

צוועלפטער לעגיאניסטען-צוזאמענפאהר אין ווארשא

אין אנוועזענהייט פון מלוכה-פרעזידענט און רעגירונג

סענסאציאנעלע רעדע פון פרעזעס סלאוועק וועגען די קאנסטיטוציע-ענדערונג

אין צוזאמענהאנג מיט דעם 19-יאהרטאג ווען די בעהאפענטע פוילישע לעגיאניסטען האבען מיט געוועהר אין האנד אנגעהויבען דעם קאמף פאר אן אומאפהענגיג פוילען — זענען נעכטען אין גאנצען לאנד פארגעקומען גרויסע פייערליכקייטען.

דער הויפט-יום-טוב איז פארגעקומען אין ווארשא.

וואו ס'איז אויך פארגעקומען דער 12-טער לעגיאניסטען-צוזאמענפאהר, צום צוזאמענפאהר זענען געקומען לעגיאניסטען-דעלעגאציעס פון גאנץ פוילען מיט זייערע פעהנער, די צאהל דעלעגאטען וואס דערגרייכט ביז 20 טויזענד. דער צוזאמענפאהר איז פארגעקומען אויף די פארטען פון ציטאדעל אונטערן טראוגוט-קרייץ, אויף דעם ארט וואו ס'איז מיט 69 יאהר צוריק אויפגעהאנגען געווארען דורך דער צארישער מאכט דער קעמפער פון קאמפער פאר דער פוילישער אומאפהענגיגקייט ראמואלד טראוגוט.

די פייערליכקייטען האבען זיך אנגעהויבען מיט א פייערליכער תפילה אונטערן טראוגוט-קרייץ

ביי דער אנוועזענהייט פון מלוכה-פרעזידענט.

פרעמיער יענדזשעיעוויטש, אלע מיניסטארען, מארשאלעק שוויטאלסקי גענ. גורעצקי, געוו. פרעמיער פריסטאר, געוו. מינ. יאן פילסודסקי און פיל אנדערע הויכע פערזענליכקייטען פון דער פאליטישער קולטורעלער, געזעלשאפטליכער און דיפלאמאטישער וועלט נאך דער תפילה איז אויפ'ן זעלבען ארט פארגעקומען ס פייערליכע אקאדעמיע, וועלכער איז געעפענט געווארען דורך יאן פילסודסקי מיט א לענגערער רעדע וועגען די גרויסע מעשים פאר פוילען מצד די לעגיאנען און זיין קאמענדאנט.

דאן איז איבערגעלייענט געווארען

א בריף, וואס דער מארשאל פילסודסקי האט צוגעשיקט

פון פיקילישקי, וואו ער געפינט זיך איצט. אינ'ם בריף ווערט געזאגט: „קאלעגען, אויפ'ן צוזאמענפאהר קען איך לײדער נישט קומען, זיצענדיג דא אויפ'ן ברעג פון דער הימעל-בלויער אזערע, דערמאהן איך זיך איצט די געשיכטע פון דער נאהענטער פערגאנגענהייט, אלץ וואס איז געשעהן איז א דאנק אונזער ארבייט און אונזער אויסגעהאלטענקייט, איצט האב איך זיך איבערצייגט, אז ס'איז ווערט געוועזן צו לעבען, אזוי ווי איך האב געלעבט".

די פערזאמעלטע לעגיאניסטען האבען נאכ'ן אדורכלייענען דעם בריף געמאכט א שטורמישע אוואציע דעם מארשאל פילסודסקי.

נאכדעם האט בעקומען א ווארט דער פרעזעס פון „בעבע"-קלוב פולק. סלאוועק, אזוי ווי ס'איז געווען פאראויסגעזעהען, האט

פרעזעס סלאוועק געהאלטען א רעדע וועגען די בעפארשטעהענדע ענדערונגען אין דער פוילישער קאנסטיטוציע.

ביים אנהויב פון זיין רעדע, האט פרעזעס סלאוועק זיך געווענדעט צום מלוכה-פרעזידענט וועגען ערלויבעניש צו רעדען דירעקט צו זיינע קאלעגען-לעגיאניסטען. פרעזעס סלאוועק האט געזאגט:

— מיר האבען זעהר פיל שוין געטון, אבער נאך נישט אלץ. אונזער נאהעסטסטע אויפגאבע איז אין ארדנונג צו ברענגען דאס קאלעקטיווע לעבען אין פוילען. מיט דער בעפולמעכטיגונג פון פרעזידיום פון „בעבע" וויל איך זאגען עטליכע ווערטער וועגען דער רעוויזיע פון דער קאנסטיטוציע וואס שטעהט אונז פאר.

דער רעדנער גיט דאן אן איבערבליק איבער דער געשיכטע פון מלוכה'שען לעבען ביז צום פארלאמענטאריזם.

— איצט — זאגט פרעזעס סלאוועק — איז די מלוכה שוין נישט קיין פאלווארק פון איהר מאנארך, נאר דאס ווארט פון אלע בירגער. דער בירגער טאר אבער אויך נישט טראכטען וועגען דעם, אז ער זאל פון דער מלוכה וואס מעהר ארויסציהען. מיר שטעלען איצט ארויס אנדערע פאדערונגען און האבען אן אנדערע בעציהונג צום קאלעקטיווען לעבען.

די קאנסטיטוציע פון 17 מערץ איז איבערגעפלאנצט געווארען ביי אונז פון דער פרעמד. אונזער באדען איז אבער פאר דער דאזיגער פלאנצונג נישט געווען געאייגענט.

די רעפובליק איז דאס אייגענטום פון אלע בירגער.

די פארטייאישע רייסערייען שטערען נאר אונזער ענטוויקלונג.

נאך דער מאי-איבערקעהרעניש איז די שטימונג געווען אזעלכע, אז די עפענטליכע מיינונג האט פערלאנגט, אז דער מארשאל פילסודסקי זאל איבערנעהמען די דיקטאטארישע מאכט, דער קאמענדאנט האט אבער דאס נישט געוואלט, אפילו אזא געניאלער מאן ווי דער מארשאל האט אויך נישט געקענט טון אזא גרויסע מלוכה-ארבייט אין אלע איהרע איינצעלהייטען, מ'האט געדארפט פיל מענשען, וועלכע זאלען זיך בלב ונפש איבערגעבען דער מלוכה-ארבייט אהן אייגען-נוצען, דער פארטייאישער שדים-טאנץ האט געמוזט אויפהערען, דאס איז רעאליזירט געווארען, איצט מוז מען אריינברענגען ארדנונג אין אונזער לעבען.

קודם-כל מוז אנגעצייכענט ווערען די ראל פון מלוכה-פרעזידענט, ער קען מעהר נישט זיין נאר דער רעפרעזענטאנט פארן לאנד און פארן אויסלאנד.

דער מלוכה-פרעזידענט מוז זיין דער פאקטישער מאכטהאבער

און זיין פעראנטווארטליך פאר דער מלוכה. ער מוז האבען די דעה איבער דער אויספיהרונגס-מאכט, די מאכט מוז קאנצענטרירט ווערען אין די הענד פון מלוכה-פרעזידענט און דורך איהם און די הענד פון דער אויספיהרונגס-מאכט.

ווייטער מוזען אויסגעטיילט ווערען ביי אונז די מענשען, וועלכע האבען ספעציעלע פערדינסטען פאר דער מלוכה און האבען געארבייט פאר איהר. א טוער איז נישט דער וואס זאגט עפעס צו ביי די וואהלען, נאר דער וואס קען זיך אויפווייזען מיט א לעגיטימאציע פון ארבייט לטובת דער מלוכה, אזעלכע מענשען מוזען האבען א ספעציעלע ראל.

מ'וועט נאטירליך בלייבען אין דער קאנסטי-

(ווייטער זעה 8-טע זייט)

פארק „העלענאוו"
צופאהר-טראמוואי 4 און 8.

!

מיטוואך, דעם 9 אויגוסט, 9 א זייגער אוונד

איינציגער רעליגיעזער קאנצערט

פון קעניג החזנים ר'

גרשון סיראטא

אין קאנצערט נעמט אנטייל די טאכטער פון אויבער-קאנטאר, די בעריהמטע זינגערין

העלענא סיראטא

(מעצא-סאפראן)

אין פראגראם: רעליגיעזע תפלות, פאלקס-לידער און אפערן-אריעס, סאלא-געזאנג און דועטען מיט בעגלייטונג פון סימפאנישען ארקעסטער.

פון 5.30 שפילט דער סימפאנישער ארקעסטער אונטער דער לייטונג פון דיר. טעאדאר רידער ספעציעלע יודישע מוזיק.

ביים קלאוויר: נפתלי סיראטא.

בילעטען צום פרייז 1.09 זל. צו בעקומען אין טערקישער קאנדיטארייע פיעטריקאווער עק פאלודניאווא און אין קאסע פון „העלענאוו".

מודעה ואזהרה מהראבינאט!

די גענזלערס: משה בושיסקא און די פרוי שרהטשע, ווסכאדניא 3, דאס 5-טע געוועלב פון די נייע גאס, ישראל ליב ברייטשטיין און די פרוי פעריל, ווסכאדניא 27 און הערשיל באמאז, ווסכאדניא 47. זענען נישט בעגלייבט אויף כשרות, און די עופות ביי זיי זענען בחשש נבילות וטריפות.

בעמערקונג: אלע קצבים און רעסטאראנען, וואס נוצען כשרות, ווערען אויפגעפאדערט נזהר צו זיין נישט צו קויפען ביי די אויבענאויסגערעכנטע.

ועד הרבנים.

Dr. med.

B. ROBINSON

צוריקגעקעהרט

10 פיעטריקאווער 10

טעל. 131-86

נעמט אן פון 3–4 נאכמ. און 7–8 אוו.

איינקויף פון גאלד זילבער ביזשוטעריע און לאמבארד-קוויטעס צו די אלערהעכסטע פרייזען געוויסענהאפטע בעדינונג.

I. SOŁOWEJCZYK

פיעטרקאווער 27

(פריער שרודמיעסקא 5)

B. P.

SARA MARGOLISOWA

Wdowa po lekarzu

rozstała się z tym światem po krótkich cierpieniach dnia 6/8—33, przeżywszy lat 66.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok odbędzie się dziś, w poniedziałek, dnia 7-go r. b. o godz. 2 po poł. z domu przedpogrzebowego, o czem zawiadamia w nieutulonym żalu

Stroskana Rodzina.

אידעאַלען בעזייטיגען אַלע שטערונגען

האָט געזאָגט דער מלוכה-פּרעזידענט וועגען ארץ-ישראל-אויפבוי

אוידיענץ פון העשעל פאַרבשטיין ביים מלוכה-פּרעזידענט

וואַרשאַ, 6 (יט"א טעלעגראַפיש)

דער מלוכה-פּרעזידענט האָט אויפגענומען אויף אַן'אוידיענץ דעם ה' העשעל פאַרבשטיין.

ה' פאַרבשטיין האָט פאַר'ן מלוכה-פּרעזידענט אויספיהרליך געשילדערט די ענטוויקלונג פון ארץ-ישראל.

דער מלוכה-פּרעזידענט האָט אַרויסגעוויזען גרויס אינטערעס פאַר ה' פאַרבשטיינס ארץ-ישראל-אינפאָרמאַציעס און האָט אויסגעדריקט זיין צופרידענקייט דערמיט, וואָס די פּוילישע יודען נעמען אַזאַ גרויסען אנטייל אין דער אויפבויאונג פון יודישען פאָטערלאַנד.

ווען ה' פאַרבשטיין האָט אָנגעוויזען אויף די שוועריגקייטען, מיט וועלכע עס זענען פאַרבינדען די אויפבוי-אַרבייט, האָט דער מלוכה-פּרעזידענט געענטפערט:

— איהר ווערט געלייטעט דורך אַן'אידעאַל און אידעאַלען בעזייטיגען אַלע שטערונגען.

ה' פאַרבשטיין האָט צום סוף בעדאַנקט דעם מלוכה-פּרעזידענט פאַר'ן אינטערעס צו דער יודישער רענעסאַנס-בעוועגונג און דער מלוכה-פּרעזידענט האָט פריינדליך געזעגענט דעם ה' פאַרבשטיין.

אין אַלגעמיין האָט די אוידיענץ געטראָגען אַ-הערצליכען כאַראַקטער.

יודישע געשעפטען ווערען ראַבירט דורך שטורמיסטען

אינסברוק. (יט"א). די פאַרניכטונגס-אַקציע פון די נאַציאָנאַלע סאָציאַליסטען געגען די יודען בעגנוגענט זיך נישט מיט באָיקאָט, אַרעסטען, מאַסען-אויסווייזונגען און פיזישע פייניגונג, אַלץ אָפטער ווערען דורכגעפיהרט דורך אוניפאָרמירטע שטורמיסטען איבערפאַלען אויף יודישע געשעפטען, בעת וועלכע די געשעפטען ווערען פולשטענדיג צוראַבירט.

די טעג האָבען זיך אין געשעפט פון פּוילישען בירגער משה אהרן לעווענשטיין אין גלעונג קירכען אַריינגעריסען קרוב פופצעהן אוניפאָרמירטע און טיילווייז בעוואָפנטע שטורמיסטען, וועלכע האָבען זוכענדיג כלומרשט געוועהר לויט'ן אויפטו פון אָרטיגען „ברוינעם הויז" אויסגעראַבירט דאָס גאַנצע געשעפט און אויסגעליידיגט די קאַסע די אוניפאָרמירטע כוליגאַנעס האָבען צוגערויבט 1.545 מאַרק אין מזומנים און סחורות פאַר העכער 1000 מאַרק.

די גאַנצע צייט האָבען זיי טעראָריזירט און געשאָלטען אַלע אַנוועזענדע און געוואָרענט דעם בעל הבית דאָס זיי וועלען איהם הרגענען אויב ער וועט מעלדען וועגען דעם איבערפאַל.

הגם די נעמען פון די כוליגאַנעס זענען אַלגעמיין בעקאַנט איז אָבער קיינער פון זיי נישט פערהאַלטען געוואָרען.

די פּוילישע קאָנסולאַר־מאַכט האָט אויפגענומען אַן'אינטערווענץ ביי די דייטשע מאַכט־אָרגאַנען.

יודען ענטלויפען מאַסענווייז פון נירענבערג

בערלין, 6 (י.ט.א. טעלעגראַפיש)

פון נירענבערג איז מען מודיע, אז פון דאָרט ענטלויפען מאַסענווייז די יודען איבערלאָזענדיג זייערע פערמעגענס.

געפּלאַנטע היטלער-איבערקעהרעניש אין עסטרייך

געפינט זיך אין די הענט פון דער ווינער פּאָליציי

שוואַרצע ליסטעס און דער היטלער-קאַבינעט

ווין, 6. (ספּ. טעל.) אין צוזאַמענהאַנג מיט דער ענטדעקטער געהיימער היטלעריסטישער אַגיטאַציע־צענטראַלע האָט די פּאָליציי מאַכט אַדורכגעפיהרט אין איהר בעהעלטעניש אַ גענויע רעוויזיע, וועלכע האָט געגעבען אַ סענסאַציאָנעלען רעזולטאַט.

עס זענען נעמליך געפונען געוואָרען מאָביליזאַציע־פּלענער, צונויפגעשטעלט דורך די היטלעריסטען; און אַ שוואַרצע ליסטע פון די פּערזאָנען, וועלכע דאַרפען אַלס פאַרברענטע געגנער פון'ם נאַציאָנאַל־סאָציאַליזם, „אָפּגערוימט" ווערען דורך די „נייע" היטלער־מושלים אין עסטרייך.

עס איז כאַראַקטעריסטיש, אַז עס איז אַפילו צוגעגרייט געוואָרען אַ ליסטע פון אַ נייעם עסטרייכישען קאַבינעט.

אַלס קאַנצלער פון עסטרייך האָט געוואָלט מען מינירט ווערען דער טרויעריג־בערימטער היטלעריסט — פראַקש; אַלס נאַמיעסטניק פון עסטרייך — דער גענ. ד"ר קאַרל באַרדאָלף; אַלס פּראָפּאַגאַנדע־מיניסטער — דער אָנפיהרער פון דער היטלער־באַוועגונג — פראַוענפעלד; אַלס יוסטיץ־מיניסטער — דער היטלער־אַדוואָקאַט, ד"ר וואַלטער ריעהל; שעף פון דער פּרעסע־אָפּטיילונג — דער נישט־לאַנג אַרעסטירטער דייטשער זשורנאַליסט שוּפּסקי; זיכערהייטס־מיניסטער — דער געוועזענער פּאָליציי־פּרעזידענט ד"ר בראַנדאַל, וועלכער איז נישט לאַנג צוריק אַרויסגעשיקט געוואָרען פון עסטרייך.

בעגרעניצונגען פאַר אויסלענדישע סטודענטען אויף דער ווינער אוניווערזיטעט

ווין, 6 (יט"א טעל.)

דאָ איז פערעפענטליכט געוואָרען אַ פאַראָרדנונג, וואָס בעגרעניצט דאָס לערנען זיך פון אויסלענדישע סטודענטען אויף דער ווינער אוניווערזיטעט.

די פאַראָרדנונג איז מאָטיווירט צוליב מאַנגעל אין אָרט און כדי לייכטער אָפּצוהיטען די רוהה און אָרדנונג.

עס זאָל הייסען, אז מיט דער פאַראָרדנונג איז מען אויסען נישט צו דערלאָזען די נאַציס פון דייטשלאַנד אויף דער ווינער אוניווערזיטעט.

די לינקע צייטונגען ווייזען אָבער אָן, אז מיט דער פאַראָרדנונג איז מען אויסען צו טרעפען די יודישע סטודענטען פון מזרח.

נאַציס צושלאָגען אַ יודיש יונגעל אין סאַאַרבריקען

פּאַריז, 6 (י.ט.א. טעלעגראַפיש)

פון סאַאַרבריקען איז מען מודיע, אז אַ נאַצי איז דאָרט בעפאַלען און שטאַרק צושלאָגען אַ יודיש יונגעל. פּאָליציי האָט דאָס יונגעל אָפּגעראַטעוועט.

הויך-קאָמיסאַר געשטראָכען דעם מעשר-שטייער

ירושלים, 6 (י.ט.א. טעלעגראַפיש)

דער הויך-קאָמיסאַר האָט געשטראָכען די 150.000 פונט, וואָס זענען געווען בעשטימט פון מעשר-שטייער און האָט איבערגעלאָזט בלויז 50.000 פונט.

ס'מוז זיין אַ „דייטשער שלום"...

בערלין, 6 (ספּ. טעל.)

אויף די פעלדער פון טעמפּעלהאָף איז היינט פאָרגעקומען אַן'אַפּעל פון 100 טויזענד מיטגלידער פון שטורם בריגאַדעס.

דער קאָמענדאַנט פון מזרח-גרופּע, העינע, האָט אין זיין רעדע ערקלעהרט, אַז: — „מיר האָבען זיך דאָ געשטעלט, כדי צו בעווייזען דער וועלט, דאָס מיט דייטשלאַנד רעגירט אַ נייער דור, וואָס וויל האָבען שלום, אָבער דער שלום מוז זיין אַ דייטשער"...

דער שטאַב-שעף פון די שטורם אָפּטיילונגען קאַפּיטאַן בעהם האָט דערקלעהרט:

— „מיר וועלען נישט אָפּשטעלען דעם קאַמף. כל זמן גאַנץ דייטשלאַנד וועט נישט אַדורכגעדרונגען ווערען מיט'ן גייסט פון היטלעריזם און ביז דאָס אַלץ, וואָס איז סותר דעם איינהייטליכען כאַראַקטער פון דייטשלאַנד וועט נישט אויסגעראָטען ווערען!".

היטלער'ס אַ נייע רעדע

בערלין, 6 (ספּ. טעל.)

היינט איז פאָרגעקומען אַ קאָנפערענץ פון נאַציאָנאַל-סאָציאַליסטישען אין בערכטעסגאַדען, אויף וועלכער היטלער האָט געהאַלטען אַ רעדע, אָנווייזענדיג, אז דער הויפּט-ציל פון דייטשלאַנד'ס ווירטשאַפטליכער פּאָליטיק איז דער קאַמף מיט אַרבייטסלאָזיגקייט.

די ערשטע פּאַוזע פון דעם דאָזיגען קאַמף איז איצט פאַרענדיגט געוואָרען מיט'ן געבען אַרבייט 2 מיליאָן אַרבייטסלאָזע. די צווייטע פּאַוזע וועט ערלעדיגט ווערען ווינטער, ווען מ'וועט דאַרפען אָנשטרענגען אַלע כוחות, כדי נישט דערלאָזען וואַקסען די אַרבייטסלאָזיגקייט. די דריטע פּאַוזע פון'ם קאַמף מיט דער אַרבייטסלאָזיגקייט וועט זיין די פריהלינגס-אַקציע, וועלכע וועט אינגאַנצען און ענדגילטיג ליקווידירען די אַרבייטסלאָזיגקייט.

קאָנגרעס פון קויהלען-גרעבער אין קאַטאָוויץ

קאַטאָוויק, 6 (טעלעפאָניש)

ביים אנטייל פון 131 דעלעגאַטען איז היינט פאָרגעקומען אַ געמיינזאַמער קאָנגרעס פון בערג-אַרבייטער.

דער קאָנגרעס האָט זיך אַרויסגעזאָגט געגען פּראָקלאַמירען אַ שטרייק, און איז בלויז אַרויסגעטרעטען מיט אַ פּראָטעסט געגען די בעשלוסען פון דער אַרביטראַזש-קאָמיסיע.

אַרעסטירט אין סאַאַרבריקען אַ דייטשען שפּיאָן

פּאַריז, 6. (ספּ. טעל.) אין סאַאַרבריקען איז אַרעסטירט געוואָרען אַ דייטשער שפּיאָן, וועלכער האָט זיך אויסגעגעבען, אַז ער הייסט היינריך מילער. ער איז שוין אַ לענגערע צייט אָבסערווירט געוואָרען. ער האָט אָפט געמאַכט נסיעות אין'ם פראַנצויזישען פאָרטיפיקאַציע־פּאַס.

מען איז חושד, אַז מחוץ שפּיאָנאַזש האָט מילער געהאַט די אויפגאַבע אָפּצוהיטען די עמיגראַנטען, וואָס זענען נישט גינסטיג געווען פאַר דייטשלאַנד.

בשותפות'דיגער פּראָטעסט

פון פראַנקרייך, ענגלאַנד און איטאַליען אין בערלין

פּאַריז, 6. (ספּ. טעל.) די רעפּ... אַנטען פון דער פראַנצויזישער, איטאַליענישער און ענגלישער רעגירונג האָבען נעכטען איבערגעגעבען אין בערלין פּראָטעסט־נאָטעס, אין וועלכע די דייטשע רעגירונג ווערט אויפגעפאָדערט צו שאַנעווען דעם 80־טען אַרטיקעל פון ווערסאַילער טראַקטאַט, וועלכער גאַראַנטירט די אומאָפּהענגיגקייט פון עסטרייך.

די דייטשע רעגירונג ווערט אויך אויפגעפאָדערט צו אויספיהרען די התחייבות'ן, וואָס זי האָט אויף זיך גענומען, צוטרעטענדיג צום פּאַקט פון די פיר.

די דירעקטע סיבה פון צואיילען די דעציזיע פון די דאָזיגע רעגירונגען איז געווען די אַלאַרמירענדע ידיעות, וואָס זענען נעכטען אײַנגעקומען פון ווין וועגען דעם, אַז דאָרט איז ענטדעקט געוואָרען אַ נייער היטלער־צענטער, וואָס איז טעטיג געווען און ענגען קאָנטאַקט מיט בערלין.

די פראַנצויזישע פּרעסע, וועלכע גיט אָן די ידיעה מכוח דער אינטערווענץ פון די רעגירונגען האַלט זיך אָפּ פון ווייטגייענדע פּירושים.

דער שליסעל פון דער סיטואַציע, וועלכע איז, האַלט זיך, אַנגעשפּאַנט ביז צום לעצטען, געפינט זיך איצט אין בערלין, וואו עס וועלען תיכף פאַרפיהרט ווערען געשפּרעכען וועגען רעגולירען די עסטרייכיש־דייטשע בעציהונגען.

פון דער שטעלונג פון דייטשלאַנד וועט אָבהענגיג זיין די ווייטערדיגע געשטאַלטונג פון די געשעהענישען.

עס איז כדאי צו בעמערקען, אַז ביז'ן לעצטען מאָמענט כמעט איז נישט בעקאַנט געווען אויף וואָס פאַר אַ ליניע די פּערטראַקטאַציעס צווישען פּאַריז בערלין און רוים וועלען אָנגייען. מוסאָליני זאָל זיך האָבען בעמיהט אויסצומיידען אַזעלכע שריט, וואָס וואָלטען געקאָנט לויז מאַכען דעם בונד פון די פיר גרויסמאַכטען.

„לאַ ליבערטע" זאָגט פאָר, אַז די דייטשע רעגירונג וועט זיך נישט צופּאַסען צו די אָנווייזונגען אין די פּראָטעסט־נאָטעס, דער נאַציאָנאַל־סאָציאַליזם האָלט דאָס איינשלינגען עסטרייך פאַר אַ נויטווענדיגקייט. האָט נישט אַדולף'כפיהרער פון וועלכער וואָלט ביי איהם (ביים היטלער־יום) אָפּגענומען יעדען פּרעסטיזש די היטלעריסטען זענען ענטשלאָסען צו פיהרען דעם קאַמף מיט דאָלפוס'ן ביז צום לעצטען. אויב דער פּראָטעסט פון די גרויסמאַכטען וועט נישט אונטערגעשטיצט ווערען דורך אַן'ענערגישער געמיינזאַמער אַקציע, וועט ער אַבסאָלוט נישט משפּיע זיין אויף דער ענדערונג פון די פאַרהעלטענישען.

„פּאַרי מידי" גיט אָן דעם תוכן פון דעם דייטשען ענטפער אויף די פּראָטעסט־נאָטעס, וועלכען בערלין האָט פון פריהעראויס צוגעגרייט אינ'ם פאַראויסזעהען די געשעהענישען. דער דאָזיגער ענטפער איז אַ שאַרפע אָפּלייקענונג, אַז דייטשלאַנד זאָל כלומרשט האָבען עובר געווען אויפ'ן אַרטיקעל 80 פונ'ם ווערסאַילער טראַקטאַט, און ער רעזערווירט פאַר די דייטשע היטלעריסטען דאָס רעכט צו אַרויסווייזען סימפּאַטיעס פאַר די עסטרייכישע היטלעריסטען.

אַזאַ מין שטעלונג קאָן דערפיהרען צו ערנסט־גייענדע אינטערנאַציאָנאַלע קאָמפּליקאַציעס.

Dr
Wajnberg
ספּעצ. פון לונגען, האַרץ און סקלעראָזקראַנקהייטען
צוריקגעקעהרט
וואוינט יעצט פּיעטריקאָווער 145
טעל. 126.02
נעמט אָן פון 9—10 פריה, 3—4, 8—9 אָוו.

פאַר
גאָלד, ביזשוטעריע
און לאָמבאַרד-קוויטען
צאָהלט די העכסטע פּרייזען
איזידאָר פיאַלקאַ
פּיעטריקאָווער 7.

וויכטיג פאַר דער אָרימער לאָדזער בעפעלקערונג
דערמיט מאַכען מיר בעקאַנט, אַז ס'איז ערעפענט געוואָרען דאָס
אמבולאַטאָריום
ביים פּאַראיין „מלבוש ערומים"
שענקיעוויטשאַ 3/5,
וואו ס'ווערט ערטיילט מעדיצינישע הילף אויפ'ן אָרט. שיקט אויך אַרויס דאָקטוירים-ספּעציאַליסטען מיט וויזיטען אַהיים
נעהמט אויך אָן געבורטען און אַלע אַרט אַנאַליזען. מינימאַלע אָפּצאָה-לונגען. די פערוואַלטונג.

שטריק-נאָדלען!
רעקלאַמע-חודש! —:— רעקלאַמע-חודש!
איבעראַשענדע נייעס פאַר אַלע שטריקער- און שטרימף-פאַבריקאַנטען!
שווייצערישע נאָדלען, פּרימאַ קוואַליטעט צו אַלערליי סיסטעמען שטרימף- און שטריק-מאַשינען שוין דאָ אויף לאַגער און זענען צו בעקומען אין דעם איבעראַל-בעקאַנטען הורט- און דעטייל-געשעפט
ד. דינין, לאָדז
11. ליסטאָפּאַד 2 (פריהער קאָנסטאַנטינער ביי פּרייהייטס-פּלאַץ). טעלעפאָן 12-151
אַכטונג!
פון 10. יולי אַ רעקלאַמע-חודש
פאַר דעטייל-פערקויף פון אַלערליי שטרימף- און שטריק-נאָדלען צו אויסערסט ביליגע פּרייזען.

אָרטאָפּעדישער אַנשטאַלט
בראַנדזשען, קאָרסעטען, אָרטאָפּעדישע אַפּאַראַטען אַלער אַרט, לייכטע פּלאַט-פוס-איינלאַגען נאָך מאָס-שמערצען אַלס נאָך גיפּס-אָבדרוק.
Dr. med. Lubicz u. Villy Simonović
פּיעטריקאָווער 119, טעל. 231-81

געגען שווייס פון די פיס
צו בעקומען ביים צייטונגס-פערקויפער
וועלניאַרזש,
סטאַרי רינעק 1.

אויגען - קליניק
מיט שטענדיגע בעטען פון
Dr. B. Donchin
פּיעטריקאָווער 90, טעלעפ. 221-72
נעהמט אָן שטענדיגע אויגען - קראַנקע (צוזאַמען מיט א. ז. ה.), ווי אויך אַמבולאַטאָרישע פון 9 ביז 1 און פון 4 ביז 7.30 אָווענד.

די יודישע ציווילע תביעה

געגען דעם רויב-רעזשים פון די נאצי-לייט

ווי לאנג וועט דויערן דער היטלעריסטישער רעזשים? אויף דער פראגע האט אין איינעם פון די אנגעזעהענסטע פאריזער סאלאנען בעת אנ'אויפנאהמע פאר זיין כבוד וועגען געענטפערט דער בעריהמטער דייטשער פובליציסט, דער קעניג פון די זשורנאליסטען, געוו. פרעזידענט פון דער אינטערנאציאנאלער זשורנאליסטען-פעדעראציע און לאנג-יעהריגער רעדאקטאר פון דער „פאסישער צייטונג” געארג בערנהארד: אויב עס וועט ניט געשעהן עפעס א נס, וועט דער רעזשים דויערן זעהר לאנג.

געארג בערנהארד, וועלכער האט אלס יוד, און אלס פאציפיסטישער פאליטיקער בעצייטענס פערלאזען דייטשלאנד, ווייל אין געגענפאל וואלט איהם געקאנט טרעפען א פיל טראגישערער גורל, וואוינט איצט אין פאריז, ווי פיל טויזענטער אנדערע פליטים פון דייטשלאנד. ער בעטראכט זיך אבער ניט פאר קיין עמיגראנט, ווייל ער האט, לויט זיינע אייגענע ווערטער, מיט דעם לאנד, מיט וועלכען ער איז געוועזען פערבונדען מיט טויזענטער פעדים, איבערגעריסען אויף שטענדיג: ער קלערט איינגאנצען ניט וועגען צוריקפאהרען קיין דייטשלאנד, ווען אפילו דער רעזשים זאל זיך דארט ענדערען און די יודען זאלען צוריקבעקומען די רעכט, וועלכע מען האט ביי זיי אזוי ברוטאל אוועקגערויבט. דאס, וואס איז אין דייטשלאנד געשעהן פאר די לעצטע 6 חדשים, האט ביי איהם ווי איבריגענס ביי פיל אנדערע דייטשע יודען איבערגעלאזט אזא טיפע וואונד, וועלכע קאן מעהר ניט פערהיילט ווערען. מעהר צום אלטען מצב קאן ער זיך שוין ניט אומקעהרען: ער האט איבערגעריסען פולשטענדיג מיט אלצדינג, וואס האט איהם געבונדען צום אמאליגען דייטשלאנד, ער פיהלט זיך אויסשליסליך אלס יוד, אלס פערפאלגטער.

בערנהארד איז געוועזען פון די ערשטע עמיגראנטען, וועלכע האבען, זייענדיג אין אויסלאנד, גענומען א ווארט וועגען די געשעהענישען אין דייטשלאנד און וועגען דער לאגע פון די יודען. ער האט אין א רייה בלעטער אין פראנקרייך און אין דער שווייץ פערעפענטליכט ארטיקלען מיט אנ'אפשאצונג פון דער לאגע אין דייטשלאנד און בעריהרט די שווערע און בלוטיגע פראבלעמען, וועלכע די טראגעדיע פון די דייטשע יודען האט אוועקגעשטעלט פאר דעם יודענטום בכלל און פאר די אלגעמיינע אינטערנאציאנאלע אינסטאנצען בפרט.

אין זיין לעצטען ארטיקעל אין „נייעם טאגעבוך”, וואס ערשיינט איצט אין פאריז „דער יודענפראצעס” האט בערנהארד געמאכט פאלגענדע אויספיהרונגען:

די יודען אין דייטשלאנד וועלען אין דער צוקונפט מעגען בלויז שטארבען. דער היטלעריזם זעהט אין די יודען א שטאטסלאזען עלעמענט, וואס שטייט אויסערן שוץ פון רעכט. די בייזוויליגע ספשים, וועלכע געבען דעם טאן אין דער היטלעריסטישער בעוועגונג, קאן מען אפילו אויסדרוקען דאנקבארקייט, וואס זיי מאכען אונמעגליך פאר די יודען זיי זאלען פערערגערען זייער לאגע אויף אנ'אונווירדיגען אופ'ן. אין לאנדאן פערשפרייטען זיי איצט אנ'אויסערליך פרעכטיגע אויסגאבע, וועלכע ענטהאלט ערקלערונגען פון דייטשע יודען, אז קיין שום בייז האט זיי אין דייטשלאנד ניט פאסירט. די אויסגאבע קעמפט מיט דער „גרויל-גראפאגאנדע” געגען דייטשלאנד. פונקט, ווי עס וואלט נויטיג געווען וועלכע עס איז גרויל פראפאגאנדע! עס איז דאך גענוג צו ווייזען יעדען אויסלענדער די געזעצען-זאמלונגען פון דער איצטיגער דייטשער מאכט, כדי איהם צו איבערצייגען, אז קיין רעכט עקזיסטירט ניט מעהר אין דייטשלאנד, אז דאס ארט פון רעכט האט פערנומען חיה'שע אכזריות. די דייטשע יודען, וועלכע דערנידריגען זיך אויף אזא מין אופן, טוען דאס דערפאר ווייל זיי האבען נאך אילוזיעס, אז זיי וועט געלינגען אפצוראטעווען די רעשטלעך עקזיסטענץ פון דעם דייטשען יודענטום. אין דער ווירקליכקייט העלפען זיי נאר דעם היטלעריזם צו דערגרייכען דעם איינציגען ציל, וועלכען ער האט בנוגע די יודען, צונעהמען ביי זיי די רעשטלעך פערמעגענס איידער מען וועט זיי ארויסטרייבען פון דייטשלאנד.

פאר דעם דייטשען יודענטום עקזיסטירען בלויז צוויי מעגליכקייטען: אדער מען וועט זיי אומקעהרען די פולע בירגערליכע גלייכבערעכטיגונג, אדער מען וועט זיי אנערקענען פאר א נאציאנאלע מינדערהייט. פאר דער דאזיגער צווייטער עווענטואליטעט האבען די היטלעראווצעס צומייסטענס מורא. דערפאר רוקען זיי ארויס א דריטע מעגליכקייט, דהיינו, צו בעהאנדלען די יודען אלס שוצלאזען עלעמענט, מיט וועלכען מען קאן זיך בעגעהן ווי נאר כען וויל, ניט רעכענענדיג זיך מיט קיין שום מיינונג. און אויב די דייטשע יודען ווילען נאך עפעס אפראטעווען פאר זיך, מוזען זיי אונבעדינגט פאדערען מען זאל זיי אנערקענען פאר א נאציאנאלע מינערהייט.

בערנהארד פיהרט ווייטער אויס, אז די וועלט איז פערפליכטעט צו קומען צו הילף די דייטשע יודען. זי מוז דאס טון אין איהר אייגענעם אינטערעס. שוין איצט געפינען זיך אויף דער אימיגראציע אנ'ערך 70,000 יודען. די פערשידענע קאמיטעטען קאנען ערטיילען בלויז די נויטיגסטע הילף, אבער מיט דער צוקונפט פון די דאזיגע עמיגראנטען קאנען זיי זיך ניט פערנעהמען. אויב מען זאל אפילו אננעהמען, אז אין פאלעסטינע וועלען זיך איינארדנען ביז 150,000 יודען. דאן וואס וועט זיין מיט די איבריגע? עס מוז אונטערגענומען ווערען א ברייטע אינטערנאציאנאלע אקציע אפצוראטעווען די יודישע מיליארדען-פערמעגענס, וועלכע זענען געבליבען אין דייטשלאנד. דאס דארף געטון ווערען שפעטסטענס פון קומענדיגען הערבסט און אויב דאס וועט ניט דורכגעפיהרט ווערען, וועט די גאנצע הילפס-אקציע פאר די יודען זיך ענדיגען מיט א פיאסקא.

די יודען פון דער גאנצער וועלט מוזען זארגען דערפאר, אז די דייטשע יודען זאלען געפינען א פארום, פאר וועלכען זיי זאלען קאנען ארויסטרעטען מיט זייערע פרעטענזיעס און זייערע אנקלאגעס געגען דייטשלאנד. די דייטשע בעפעלקערונג מוז איינזעהען, אז די דייטשע מלוכה וועט מוזען בעצאהלען פאר יעדען פעניג. וואס ווערט צוראבירט און קאנפיסקירט דורך די היטלעראווצעס. אט די לייט האבען מורא פאר'ן אפעל צום געוויסען פון דער וועלט. אבער ווען זיי וועלען דורך א פראצעס געצוואונגען ווערען צו טראגען די מאטעריעלע פעראנטווארטליכקייט פאר זייערע מעשים, דעמאלט וועלען זיי דערפיהלען דעם ווירטשאפטליכען חורבן, וואס זיי האבען איינגעארדנעט.

אויפ'ן ארטיקעל פון פראפעסאר בערנהארד האט זיך דער ערשטער אפגערופען דער רעדאקטאר פון „טאגעבוך” לעאפאלד שווארצשילד. ער איז אין פרינציפ מסכים מיט דער איניציאטיווע פון בערנהארד'ן, הגם ער האט גרויסע ספקות אין איהר צוועקמעסיגקייט, ווייל די מלוכות האבען גענוג אייגענע אינטערנאציאנאלע קלאפאטען, אבער די פערצווייפעלטע לאגע פון דייטשען יודענטום וועט מוזען צווינגען די ציוויליזירטע מלוכות צו אינטערווענירען. גערינג האט ניט לאנג ערקלערט, אז אינגיכען וועלען זיך אין דייטשלאנד געפינען בלויז יודישע ארימע לייט אבער אפילו די ארימע לייט וועלען ניט קאנען דארט לעבען, ווייל די היטלעריסטישע מאכט האט קאנפיסקירט די פאנדען פון די יודישע פילאנטראפישע געזעלשאפטען. די אקציע, וועלכע בערנהארד לעגט פאר, איז זעהר א שווערע, זי איז אבער ניט אונמעגליך, יעדענפאלס איז זי ניט ווייניגער מעגליך, ווי די איבערזידלונג פון גרויסע מאסען גריכען, נאכ'ן קריג, וואס איז אונטערגענומען געווארען אויף אינטערנאציאנאלע מיטלען.

אין אמעריקע און ביי אונז אין פוילען

ענדערונג פון דער קאנסטיטוציע און גרויסע סאציאל-ווירטשאפטליכע עקספערימענטען

גאנץ אומגעריכט איז ווי דער ארויסגעשוואומען אויף דער אויבערפלאך פון פאליטישען לעבען אין פוילען די פראגע וועגען דער ענדערונג פון דער קאנסטיטוציע. דער ענין איז בעהאנדעלט געווארען אויף א זיצונג פון ב"ב-קלוב אין סיים און וואס עס וועלען בעשטיין די ענדערונגען לויט'ן נייעם פראעקט פון וויצעמארשאלעק צאר איז ניט געגעבען בעוואוסט, יעדענפאלס ווייסט מען, אז די רעכט פון סיים דארפען פערקלענערט ווערען, אין סענאט זאלען אריינגעפיהרט ווערען נאמינירטע מיטגלידער, די רעגירונג זאל זיין פעראנטווארטליך בלויז פאר'ן מלוכה-פרעזידענט און ניט פאר דער פאלקס פערטרעטונג ווי ביז איצט א.א.וו. דער „ראבאטניק” האלט, אז די גאנצע מעשה מיט דער ענדערונג פון דער קאנסטיטוציע איז איצט א צענטראלע און אינטערעסירט לחלוטין קיינעם ניט אין לאנד:

די קאניונקטור פון איצטיגען מאמענט ענטשפרעכט איצט אינגאנצען ניט דער נייער אקציע וועגען דער קאנסטיטוציע, עס איז נישטא קיין ענין וואס זאל אזוי ווייניג אינטערעסירען די געזעלשאפט ווי די פראגע פון דער קאנסטיטוציע. און אויב, ניט קוקענדיג דערויף, ווערט דאך בענייט די דאזיגע אקציע, איז עס ווייזט אויס, בלויז מיט דעם ציל אפצוווענדען די אויפמערקזאמקייט פון דער געזעלשאפט פון וויכטיגע און דרינגענדערע פראגען, וועלכע פאדערען א לעזונג און וועלכע די סאנאציע איז ניט בכוח צו לעזען. אין דערזעלבער צייט ווען די פעראייניגטע שטאטען, וואס זייער קאנסטיטוציע האט געדיענט אלס מוסטער פאר די פריהערדיגע פראיעקטען פון דער סאנאציע, זענען אינגאנצען פערנומען מיט סאציאל-ווירטשאפטליכע רעפארמען אין גרעסטען מאסשטאב; אין דערזעלבער צייט, ווען די פונדאמענטען פון די קאנסטיטוציעס אין די קאפיטאליסטישע לענדער זענען אונטערגעמינירט און דראהען איינצופאלען, אין דער זעלבער צייט טרעט צו די סאנאציע צו שאפען דעם פונדאמענט פאר איהר רעזשים פאר איהר הערשאפט, דאס זענען שטארק פערשפעטיגטע אנשטרענגונגען!

שוין אין אט דעם ארטיקעל זעהען מיר דעם גרויסען אינטערעס פון „ראבאטניק” צום עקספערימענט וואס ווערט דורכגעפיהרט אין אמעריקע דורכן פרעזידענט רוזוועלט. וועלכער וויל בעוועגען די קאפיטאליסטען זיי זאלען אויף א פרייוויליגען אופן רעדוצירען די ארבייטס-צייט אין דער אינדוסטרי און העכערען די ארבייטסלוינען. א בעזונדערען ארטיקעל ווידמעט דער „ראבאטניק” דעם פערגלייך צווישען דעם עקספערימענט פון אמעריקע און די פערהעלטענישען ביי אונז אין לאנד. דער פאליטיק פון די גרויס-אינדוסטריעלער, וועלכע זענען פעראייניגט אין „לעוויאטאן”.

„מיר וועלען זיך דא ניט בעשעפטיגען, שרייבט דאס בלאט פון פ.פ.ס. מיט דער פראגע, צי דער פלאן פון רוזוועלט איז רעאל, צי זיין פראגראם פון קאנטראלירטען קאפיטאליזם וועט זיך לאזען פערווירקליכען צי ניט, מיר שטעלען דערווייל פעסט, אז דאס לאנד פון דער סאמע ענטוויקעלטער קאפיטאליסטישער פראדוקציע האט זיך גענומען צו א דרייסטען עקספערימענט אז דאס לאנד זוכט רעטונג אין ראדיקאלע מיטלען, וועלכע זענען גענומען געווארען פון סאציאליסטישען פראגראם, עס איז א קלארע זאך אז אין פאל ווען דער עקספערימענט זאל ניט געלינגען, וועט דער קאפיטאליזם זיך שוין ניט אומקעהרען צו זיין אמאליגען גלאנץ וועלכער וועט געהערען צו דער פערגאנגענהייט, נאר דורך אויפטרייסלונגען און רעוואלוציעס, וועט די ארדנונג אפטרעטען דאס ארט אנ'אנדער ארדנונג, וואו אפילו רוזוועלט וועט ניט האבען גארנישט וואס צו זאגען.

רוזוועלטס עקספערימענט, שרייבט ווייטער דאס פוילישע סאציאליסטישע בלאט, פעדערט אויף אויפמערקזאמקייט, בעזונדערס אין פוילען. מיר געדענקען ווי די סאנאציע האט זיך שטענדיג ענטציקט מיט דער ברייטקייט פון דער מאכט, וועלכע עס בעזיצט דער פרעזידענט פון די פעראייניגטע שטאטען. און האט שטענדיג אגיטירט פאר אויסברייטערן די דאזיגע מאכט לויט'ן אמעריקאנישען מוסטער. און די פראקטיק האט דערפיהרט דערצו, אז נאך איידער די קאנסטיטוציע איז געענדערט געווארען, האט מען דעם פרעזידענט געגעבען די פולע מאכט; נאך איידער רוזוועלט האט בעקומען זיינע פולמאכטען האט שוין דער פרעזידענט אין פוילען געהאט נאך ברייטערע פולמאכטען פאר'ן פרעזידענט פון די פעראייניגטע שטאטען.

אבער דערמיט האט זיך די „אמעריקאניזאציע” פון פוילען געענדיגט. דארט הערשט דער קאדעקס פון רוזוועלטן, וועלכער פיהרט איין די פערציג-שעה'דיגע ארבייטסוואך און מינימאלע לוינען, ביי אונז רעגירט אליינהערשעריש דער „לעוויאטאן” וועלכער דיקטירט די ארבייטער אלץ קלענערע לוינען און וועלכע פערלענגערט די ארבייטסצייט.

דארט אין אמעריקא פערשטייען די רעגירונג און די אינדוסטריעלער, אז די אויפלעבונג פון דער ווירטשאפט פאדערט עס זאלען בעשעפטיגט ווערען די ארבייטסלאזע און עס זאל געהעכערט ווערען דער לעבענס-ניווא פון די ארבייטער, ביי אונז ווערט דאס בעצייכענט אלס אופן פון „גייען מיט די פיס ארויף”, און זיי האלטען זיך ביים דייערען: ביליגע ארבייט, לענגערע ארבייטסצייט, אפשאפען די סאציאלע פערזיכערונגען, פערניכטען די ארבייטער-בעוועגונג.

ווי מיר זעהען, געהערען די פובליציסטען פון „ראבאטניק” צו די יעניגע טוער פון דער סאציאליסטישער בעוועגונג, וועלכע האבען זיך ניט אויף קיין שפאס פערקוקט אויפ'ן עקספערימענט פון רוזוועלט'ן און האלטען, אז פון אמעריקע, וואו די ארבייטער - און די סאציאליסטישע בעוועגונג איז שטענדיג געווען די שוואכסטע און די צומייסטענס געניגט אויף קאמפראמיסען, וועט קומען דער סאציאליזם, מעג ער זיין געמאכט דורך די הענדע פון עכטסטע קאפיטאליסטישע פאליטיקער.

דער גרעסטער שאנטאזש פון אונזער צייט

די פארשטייענדיגע קאמעדיע פון פראצעס וועגען אונטערצינדען דעם רייכסטאג

די היטלעריסטען ווייסען דערווייל ניט ווי אזוי צו ליקווידירען די פאר זיי אונבעקוועמע אפערע מיט דעם אונטערצינדען דעם רייכסטאג. די אפערע, וועלכע מען קאן רוהיג אנרופען – דער גרעסטער שאנטאזש פון אונזער צייט. א ווייסטען שאטען אויף דער דאזיגער אפערע האט געווארפען דער בעריכט, וואס איז געדרוקט געווארען אין דער „נויע וועלטבינע”. דאס איז א בעריכט פון פערשטארבענעם ד"ר אבערפארען, דעם געוועזענעם פיהרער פון דער פארלאמענטארישער פראקציע פון הוגענבערג'ס גרופע. געיאגט און געפלאגט דורך אלע היטלעריסטישע יאגד-הונט, איז ד"ר אבערפארען בעגאנגען זעלבסטמארד. ער האט אבער בעוויזען צו ראטעווען אלע מאטעריאלען אין דעם ענין פון אונטערצינדען דעם רייכסטאג, וועלכע ער האט פערמאגט, איבערשיקענדיג זיי קיין אויסלאנד. דער היטלעריזם האט שרעקליך מורא פאר דער אויסלענדישער געזעלשאפטליכער מיינונג און דערפאר ניט דערלאזט די פראנצויזישע אדוואקאטען, מיט אנרי טארעס בראש צום פראצעס. די פראנצויזישע אדוואקאטען זענען איינגעלאדען געווארען דורך די פאמיליעס פון די בעשולדיגטע בולגארען, כדי די לעצטע צו פערטיידיגען. גערינג איילט זיך דערווייל ניט מיט'ן בעשטימען דעם טערמין פון פראצעס. כאטש די אויספארשונג אין דעם ענין איז שוין לאנג צו ענדע.

די געזעלשאפטליכע מיינונג אין איראפע איז צוגעגרייט צו א שענדליכער קאמעדיע אין דעם פראצעס און דעריבער, כדי די אמת'ע פערברעכער צו דעמאסקירען, איז אין האאג צוגעגרייט געווארען אנ'אומאפהענגיגער טריבונאל, וואס וועט ארויסטראגען זיין פסק-דין אין דעם פראצעס. דער דאזיגער פסק-דין וועט ניט האבען קיין יורידישע קראפט, אבער אין די אויגען פון דער איראפעאישער געזעלשאפטליכער מיינונג – מעהר בעדייטונג פון דער היטלעריסטישער קאמעדיע אין פראצעס וועגען אונטערצינדען דעם רייכסטאג. דער טריבונאל פון האאג וועט ארויסטראגען זיין אורטייל אויפ'ן גרונד פון די מאטעריאלען, וועלכע דער טריבונאל בעזיצט, ד. ה. אויפ'ן גרונד פון די מאטעריאלען, וואס זענען ניט געפעלשט דורך די היטלעריסטען. אין דעם טריבונאל אין האאג האבען צוגעזאגט זייער אנטייל: ד"ר פריט, געהיים-ראט פון ענגלישען קעניג; דעפוטאט גאסטאן בערזשערי, מיטגליד פון הצריא'ס גרופע; מארא דזשיאפארי, בעריהמטער פראנצויזישער אדוואקאט; קלארענס דארי און ארטור גארפעלד היאס בעריהמטע אמעריקאנער אדוואקאטען; אימינעז, פראפעסאר פון אוניווערזיטעט אין מאדריד; ד"ר בראנ-

(ווייטער זעה 8-טע זייט)

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

מאנטאג 7 | ט"ו מנחם אב תרצ"ג

אויגוסט

זון-אויפגאנג 4.5
זון-אונטערגאנג 7.17

צוגאב-פאבאר-קאמיסיעס אין חודש אויגוסט

(א) די לאדזשער שטאטישע סטאראסטווע האט פעסטגעשטעלט די טערמינען פון די צוגאב-באבאר קאמיסיעס אויפ'ן חודש אויגוסט.

דעם 16 ד. ח. וועט אויף פיעטריקאווער 165 אמטירען א צוגאב-קאמיסיע פאר פ. ק. או. לאדז-שטאט 1. עס דארפען זיך צושטעלען פא-פאבאראוצעס פון יאהרגאנג 1912 און עלטערע, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 2, 3, 5, 8, 9 און 11 פאליציי-קאמיסאריאטען.

דעם 28 ד. ח. וועט אין דעמזעלבען לאקאל אמטירען א צוגאב קאמיסיע פאר די, וואס וואוי-נען אויפ'ן שטח פון 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 14 פאליציי-קאמיסאריאטען.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט ביינאכט דיזשורירען: ש. יאנקע-לעוויטש (אלטער מארק 9), ל. שטעקעל (לימא-נאווסקיעגא 37) ב. גלוכאווסקי (נארוטאוויטשא 6) ס. האמבורג (גלובנא 50), ל. פאוולאווסקי (פעט-ריקאווער 307), א. פיאטראווסקי (פאמארסקא 91)

געשטויסען פון א פערד

(א) אויף רעימאנט-פלאץ האט בעקומען א בריקע פון זיין פערד אין בויך אריין דער דראזש-קער שלמה הייזנער (פון זארזשעווסקא 6.)

פאגאטאוויע האט איהם אפגעפיהרט אין שפיטאל.

Dr. Z. RAKOWSKI
ספעציאליסט פאר
אויערן, נאז, האלז און לונגען-קראנקהייטען
11 ליסטאפאד 9 (קאנסטאנטינער)
טעל. 127-81
שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7
נעהמט אויך אן אין לעטשניצע זגערזשער 17
פון 11-1 און פון 2-3 נאכמ.

דער לעגיאנען-יום-טוב אין לאדז

(2) נעכטען איז אין לאדז פארגעקומען דער המשך פון דער פייערונג פונם לעגיאניסטען-טאג און פון דעם יובילעאום פון סטשעלצעס-פער-באנד.

דעם פראטעקטאראט איבער די פייערליכקיי-טען האבען איבערגענומען: דער לאדזער וואיע-וואדע, ה' האוקע-נאוואק, דער אנפיהרער פון ד.א.ק. 4, גענ. מאלאכאווסקי און דער אנטיהרער פון דער 10-טער פיעכאטע-דיוויזיע גענ. אלשינא-ווילטשינסקי.

עס זענען פארגעקומען: א פייערליכע גאטעס-דינסט, א דעפילאדע פון סטשעלצעט-אפטיילונגען, א שטאפעטען-געיעג, פרעמיעס-פערטיילונג (אויף פרייהייטס-פלאץ) ראווערען-געיעג און א פאלקס-פערוויילונג פערבונדען מיט ספארט-שפילען.

* * *

אויך אין פאביאניץ, רודע, זגערזש און קאנ-סטאנטין זענען פארגעקומען אזעלכע פייערליכ-קייטען.

צי וועלען די לאדזער קרובים פון דעם יודישען מיידעלע

וואס געפינט זיך אויף דער סאוויעטישער גרעניץ נישט ברענגען זי קיין לאדז?

מיט עטליכע טעג צוריק האבען מיר גע-ברענגט א טרויעריגע געשיכטע מיט א לאדזער יודיש 13-יעהריג מיידעלע, וועלכע איז צופוס גע-גאנגען פון אדעס צו דער פויליש-סאוויעטישער גרעניץ, כדי זיך צוריק אריבערצובעקומען איבער דער גרעניץ און קומען קיין לאדז. אויף דער גרעניץ האט מען זי אבער געכאפט און די גרע-ניץ-וואך האט זי איבערגעגעבען אין רשות פון דער יודישער קהלה אין אסטראוו, בתנאי, אז זי וועט געשיקט ווערען קיין לאדז צו איהרע קרובים, אויב נישט וועט דאס אומגליקליכע מיידעלע צו-ריק איבערגעגעבען ווערען דער סאוויעטישער מאכט, וועט מיט'ן עטאפ איבערגעשיקט ווערען קיין אדעס און נאך האבען פערשידענע אונאנגע-נעהמליכקייטען.

די אסטראווער קהלה האט זיך ווענען דעם געווענדעט צו דער לאדזער גמינע, וועלכע האט פון איהר זייט ארויסגערופען דעם קינדס קרובים, י. פרידמאן, לימאנאווסקעגא 9; ניסן קלוק, פא-מארסקא 39 און הענעך קרול, אלעקסאנדריסקא 27. ביז איצט האט דער ענין זיך נאך נישט גערוהרט פון ארט און אינגאנצען דארף מען אויף אהער-ברענגען דאס מיידעלע 100 זלאטיס. נישט די קהלה וויל דערויף אסיגנירען און די קרובים קרי-גען זיך ארום צווישען זיך ווער ס'זאל געבען און... דערוויל איז נעכטען אין קהלה אנגעקומען אן אלארמירענדען בריף פון דער אסטראווער קהלה, אז די פוילישע גרעניץ-וואך האט נעגעבען נישט מעהר ווי נאך 2 טאג צייט צו ערלעדיגען דעם ענין.

צי וועט טאקע דאס מיידעלע מוזען צוריק-געהען קיין אדעס מיט'ן עטאפ? צי וועט דאס רחמנות-געפיהל קיינעם מעהר נישט ריהרען, די קרובים איהרע אויך נישט?

מיר דערוויסען זיך אויך, אז הרב מרדכי ניסן קרול איז אויך א נאהענטער קרוב פון דעם מיי-דעלע, אפשר וועט ער אינטערווענירען. קיין צייט איז מעהר נישט פערהאן.

די עמיגראציע גייט אן

וואואהין פאהרט מען איצט פון פוילען

(2) לויט אויסרעכענונג פון דער לאדזער אפטיילונג פונם עמיגראציע-סינדיקאט, און אויפן יסוד פון צוגעשיקטע רשימות פון דער צענטראלע אין ווארשא — האבען אין חודש יולי פערלאזט פוילען 947 עמיגראנטען, ארויספאהרענדיג אין די פאלגענדע לענדער: בראזיליען, בעלגיען, טשילי, פראנקרייך, ארגענטינא, קאנאדא, פאראגוואי, או-רוגוואי, און פעראייניגטע שטאטען.

צוּבראכען צוויי ריפען

אנ'איבערגעפאהרענע דורך אנ'אויטא

(2) אויף ראג קאנטנא און רזשאנא איז נעכטען ארונטערגעפאלען אונטער א טאקסיבוקע די 18-יעהריגע הענריקא טשעקאלסקא (קאפער-ניקא 73).

ביי איהר זענען צובראכען צוויי ריפען און דער גאנצער קערפער איז צוקאליעטשעט.

פאגאטאוויע האט זי אפגעפיהרט אין קריזי-שפיטאל אויף דער זאגאיניקאווא.

ווערנאל און עסיג

צוויי זעלבסטמארדען פון א פרוי און א מאן

(2) נעכטען האט זיך אין איהר אייגענער וואוינונג פער'סמ'ט מיט ווערנאל די 31-יעהריגע אליצא בלאשטשינסקא, (פאזנאנסקא 18) די פרוי פון אנ'ארבייטסלאזען גייסטיגען ארבייטער.

פאגאטאוויע האט זי אפגעפיהרט אין ראדא-גאשטשער שפיטאל.

די סיבה איז נישט פעסטגעשטעלט געווארען

* * *

(2) אויף קאנאפניצקא 46 האט זיך פער'-סמ'ט מיט עסיג-עסענץ דער 52-יעהריגער סטאניס-לאוו וויבראנסקי.

די סיבה — מאנגעל אין מיטלען צום לעבען.

אויך איהם האט פאגאטאוויע אפגעפיהרט אין ראדאגאשטשער שפיטאל.

אויף א קינדער-פארשטעלונג

לטובת דעם יתומים-הויז אויף פאלודניאווא 66

אויף א קינדער-פארשטעלונג אין דער זומער-קאלאניע ביים פרויען-גימנאזיום פון יוזעף אב (אין סטארי ווארכאלאוו, גלאוונא) האבען די שי-לערינס צווישען זיך געזאמעלט 10 זלאטעס לטובת דעם יתומים-הויז אויף פאלודניאווא 66.

דאס געלד איז אפצונעהמען אין רעדאקציע.

שכנים „שטעכלירען" זיך אויף נאס...

(2) אינם טרעפען-הויז אויף סאסנאווא 1. האבען זיך לכבוד זונטאג צואווערטעט די צוויי שכנים: פיאטר סטעמפיען און סטעפאן קראש-ניעווסקי.

א ווארט פאר א ווארט, און — מ'האט זיך אנגעהויבען צו בעלייגען מיט קלעפ.

אז קלעפ זענען נאך געווען וועניג, האט קראשניעווסקי ארויסגעכאפט א מעסער, און די זעלבע קלעפ בענעצט מיט סטעמפיענס בלוט.

דעם שווער פערוואונדעטען סטעמפיען האט פאגאטאוויע אפגעפיהרט אין שפיטאל אויף דרעווו-נאווסקא.

ס'איז געפונען געווארען א יונגעלע

אנ'ערך 4 יאהר, רעדט יודיש, אנגעטון א ווייס-בלוי שירצעל, א גראנאט בלוזקעלע, פאנטאפעלעך אויף די באָרוועסע פיסלעך, אהן היטעל. אפצונעה-מען שלאמבייטעל, ציגעל-גאס 15.

היינט — מיכאלעסקא אין „פילהארמאניע"

כדי צו געבען די מעגליכקייט דעם גאנצען לאדזער טעאטער עולם צו בעגריסען דעם גרויסען גאסט מיכאל מיכאלעסקא צוזאמען מיט די פענא-מענאלע פרימאדאנע בעטי סימענאוו אין דער גרעסטער טעאטער אטראקציע „דער לעצטער טאנץ" ווערט היינט ספעציעל געגעבען א פאפולערע פאר-שטעלונג צו זעהר ביליגע פרייזען.

Dr. med.
L. Berman
צעגעלניאנא 15, טעל. 149-07
ספעציאל-ארצט פאר הויט- און געשלעכטס-קראנקהייטען, מענער-שוועכע-בעהאנד-לונג און קאסמעטישע בעראטונג.
אלע ארט אנאליזען.
נעמט אן פון 8—11 און 4—8 אוו. זונטאג פון 9— 1 ביימאג
פאר אונבעמיטעלטע — ״ נטשניצע-פרייזען.

Dr. med. **H. LUBICZ**
ספעציאליסט פאר ווענערישע און געשלעכטס-קראנקה
צוריקגעקעהרט
צעגעלניאנא 7, טעל. 141-32.
נעהמט אן פון 8—10 פריה, פון 12—2 נאכמ. און פון 5—8 אוונד, זונטאג פון 9-11 ביימאג.

אפאדעמביצער משומד

א קרבן פון היטלערס ראסען-דעזינפעקציע

ער ווערט פערטריבען פון זיין היים דורך זיין אייגען בני בית און קומט נאך לאדז שטעלען א חופה מיט א לוטאמירסקער אשת איש

אנגעהויבען האט זיך די געשיכטע מיט אנ'ערך א יאהר 25 צוריק.

אין א דארף נישט ווייט פון פאדעמביץ האט געוואוינט א יודישער פויערים שניידער, האט דער דאזיגער טאנדייטער געהאט אנ'איינציגען בנ'ק, חיים האט ער געהייסען, גערופען האט מען איהם כאם.

איז אט דער דערמאנטער כאם אויסגעוואק-סען א גראבער גפש אנ'אמת'ער כאם. נישט גע-קענט אונטערשיידען א צלם פון קיין אלף און אויך נישט געוואלט נעמען די נאדעל אין האנד, רק גאנצע נאכט און טאג ארומגעהולעט מיט די דארפישע שיקסעס און שקצים, געלעבט זייער לעבען און גע'דאגה'ט זייערע דאגות.

ביי אזא שטייגער אויפפיהרונג איז פער-שטענדליך, פארוואס אונזער כאם, אלט ווערענדיג א יאהר עטליכע צוואנציג, איז אוועק אין א שכנות ריגער דייטשער קאלאניע, איינגעלאבטשעט זיך אין עפעס א בלאנדע יעטשקע, אהן וואקלעניש זיך אפגעשמדט און באלד נאכדעם מיט איהר חתונה געהאט.

די עלטערן זיינע האבען געוויינט און געקלאגט, אפגעזעסען נאך זייער פערלוירענעם קדיש-זאגער שבעה און אין קורצען אנטלאפען פון דארף און זיך בעזעצט אין שטעטל. דא האט זיי אבער די בושה און עגמת נפש נאך שטארקער געקלעמט און געפייניגט אזוי ווייט, אז זיי זענען איינער נאכ'ן אנדערען אוועקגעשטארבען.

כאם האט באלד נאך דער חתונה איבערגע-נומען פון זיין אלטען שווער דעם דייטשען קאלא-ניסט זיין בעל-בתישקייט און אנגעהויבען צו פיהרען א גראָה פויעריש לעבען. ס'זענען ביי איהם אויך געבוירען געווארען קינדער, וועלכע זענען מיט דער צייט אויסגעוואקסען פעסטע און כשר'ע שקצים. גאנצע 25 יאהר זענען אזוי אפגע-פלויגען, וועגען כאמען און דער געשיכטע מיט זיין שמד האט מען שוין געהאט אין שטעטל לאנג פערגעסען.

יענע וואך — זונטאג נאכמיטאג איז עס געווען — ווען דאס גאנצע שטעטל איז זיך געזעסען אויף די שוועלען פון די הייזלעך און זיך געקיהלט אין זייער שאטען, קומט פלוצלינג אנצופליען פון שאסע א ברישקע, אויף וועלכער עס זיצט א בעיאהרטער גוי און עפעס א יונגע יודענע, ביידע אויסגעפוצט, ווי צו א גט און די איינגעשפאנטע פערד לאזען זיך, ווי די בייזע רוחות, גאלאפ אין רב'ס געסעל.

די יודען האבען תיכף דערשנאפט, אז די מעשה איז עפעס נישט גלאטיג. די מעהר טשעקא-ווערע זענען טאקע גלייך אוועק צו דער ריכטונג פון בית-דין-שטוב מיט א קונץ האבען זיי ארויס-גערופען דעם שמש, גענומען איהם אין דער ארבייט אריין און פון איהם ארויסגעקוועטשט דעם גאנצען סוד.

ס'האט זיך נעמליך ארויסגעוויזען, אז דער בעיאהרטער גוי איז כאם משומד און די סיבה פון זיין וויזיט ביים רב איז פאלגענדע:

אין דער קאלאניע, וואו כאם האט געוואוינט און זיך גערעכענט פאר א גאר אנגעזעהענעם בא-לעבאס האט זיך אויך אריינגעכאפט פונקט ווי אין אלע איבעריגע דייטשע דערפער די היטלערישע מגיפה און אויך-דארט האט מען זיך ענערגיש גענומען רייניגען די ראסע. די ערשטע כפרה איז פערשטייט זיך געווארען כאם. זיינע יאטען האט מען גלייך משלח געווען פון אלע יוגענד-פערבאנ-דען און ווי יודען זיי גענומען פון אלע זייטען יאגען און פלאגען. זייער ביטער הארץ האבען זיי גענומען אויסגיסען אויף זייער פאטער און כאם משומד איז ענדליך געצוואונגען געווען איבערצו-לאזען זיינע קוה מיט זיינע חזירים, זיין פאמילדע מיט די צורייצטע שקצים און קוים א לעבעדיגער צו אנטלויפען פון דארף.

אויפן וועג האט זיך כאם משומד אויסגעזוכט עפעס אנ'אשת איש פון לוטאמירסק און אט די ביידע שטאם-געסט זענען דאס פענדרוב געלאפען צום רב שטעלען א חופה. דער פאדעמביצער רב איז אבער נישט פון די יעניגע רבנים, וועלכע זע-נען מסדר קידושין און געבען גט'ן אויפן שפרינג, ער האט זיי גענומען צו שטארק בורק זיין און דערוויסענדיג זיך, ווער זיי זענען, האט ער זיי געשיקט צום טייוועל.

מיט אראפגעלאזטע נעז האבען „חתן-כלה" פערלאזט דאס בית-דין שטיבעל, זיי האבען אבער גארנישט לאנג געטראכט, וואס ווייטער צו טון, נאר גלייך פערקירעוועט די ברישקע אונטער דער בעגלייטונג פון א קאצן-מוזיק פון אלע פאדעמבי-צער ווייסע חברה'ניקעס אויפן שאסע, וואס פיהרט קיין לאדז זייענדיג א פנים זיכער, אז אין לאדז וועט זיך שוין גראד יא געפונען א בעלן, וואס וועט נישט פרעגען קיין שאלות און פאר א צענער'ל אדער אפשר אמאל פאר א פינפער'ל זיי געבען חופה וקדושין.

ארגוס.

אפגעשאפט 10-פראצענטיגען צושלאג צו דעם שטייער פון ירושות און מתנות

(א) די לאדזשער פינאנץ-קאמער האט אין הסכם מיט דער פעראָרדענונג פון פינאנץ-מיניס-טעריום ארויסגעגעבן אינסטרוקציעס צו די בעזונ-דערע פינאנץ-אמטען מכוח'ן אויסמעסטען שטייערן פון ירושות און מתנות.

איצט וועט שוין צו די דאָזיגע שטייערן נישט צוגערעכנט ווערען דער 10-פּראָצענטיגער צושלאג, וועלכער איז צייטווייליג געווען איינ-געפיהרט.

אַנ'איבערקלייבערישע גאסען-פרוי ווערט פערוואונדעט פון א שיכור'ן גאסט

(2) עהערנעכטען ביינאכט איז צו דער 31-יעהריגער פּראָסטיטוטקע לאָלאַ אייזנער (אהן אַ בעשטימטען וואוינאָרט) צוגעקומען עפּיס אַ שיכור'ער גאסט, וועלכער האט איהר אַנגעפּראָפּאָנירט אַז זי זאָל גיין מיט איהם.

אַז דאָס מיידעל האט נישט געוואָלט נאָכ-קומען זיין פערלאנג, האט איהר דער ברוטאַלער שיכור עטליכע מאָל אַ קאָפּיע געטון אין בויך און זי איז אַנידערגעפאַלען.

די ארויסגערופענע פּאָגאָטאָוויע האט איהר ערטייל'ט ערשטע הילף און פעסטגעשטעלט קלאַפּ-וואונדען אויפ'ן בויך און רעכטע קני.

פּאָליציי זוכט דעם „דושענטעלמען".

זונטאג'דיגע געשלעגען
דאָס איז שוין אַ כלל-גדול — מאַכט זיך זונטאָג, טרייבערט מען זיך...

(2) אזוי האט מען נעכטען צושטאָכן די הענד פאר'ן טויער אויף ציגעל-גאס 53 דער 23-יעהריגער רוזשאַ דאָבינאָווסקי (פונ'ם זעלבען הויז).

* * *

(2) לעם זשגאָווער 36 איז אַנ'אומבעקאַנטער פּערזאָן בעפאַלען די 45-יעהריגע פּאָולינאַ גאָס-מאַן (לעלעוועלאַ 22) און פערוואונדעט איהר מיט אַ מעסער די רעכטע האַנט.

* * *

(2) אויף זשעלאַזנע 27 האט דריי מעסער-שטעך אין קאָפּ בעקומען דער 27-יעהריגער אַרטור ליבער (זשעלאַזנאַ 17).

אין אַלע דריי פאַלען האט אינטערווענירט פּאָגאָטאָוויע.

„נע ונד"
אַ פּאָעמע פון פרץ אָפּאָטשנער

(מ.ב.) דער יונגער לאָדזשער שריפטשטעלער פרץ אָפּאָטשנער האט ארויסגעגעבן זיינס אַ בי-כעל א. נ. „נע ונד" — א פּאָעמע אין פּראָזע.

דאָס איז דאָס ערשטע ווערק אין בוך-פאָרם פון דעם דאָזיגען שריפטשטעלער, וועלכער האט לעת עתה זיינע ארבייטען געדרוקט אין צייטונגען און זשורנאלען, אין פּוילען און מחוץ לארץ.

די איצט-פערעפענטליכטע פּאָעמע „נע ונד" איז אלזאָ אין געוויסער הינזיכט א דעביוט.

די פּאָעמע צייכענט זיך אויס, אין דער ערשטער רייה, מיט דער פאָרם-זוכעניש פון דעם לאָדזשער יונגען דיכטער, וועלכער שטיצט זיך אויף יודישען ארכאישען נוסח און ספּעציעל אויף די סיפורי ר"ן.

אַלס אזא פאָרם-עקספּערימענט איז דאָס ווערק ספּעציעל אינטערעסאַנט און אינטריגירענד, און בעהמענדיג אין אכט, אז אינהאַלטליך דריקט פרץ אָפּאָטשנער אויס די נשמה-ניואַנסען און וואנדלונגען פון דעם יונגען יוד, וואָס איז נע ונד אין דער גאַר'ער וועלט פון שטרויכלונגען — זעגען מיר זיכער, אז די מאסגעבענדע יודישע קריטיק וועט דעם דעביוט פערצייכענען אויפ'ן אקטיוו פון דעם דיכטער און דער יודישער לי-טעראטור.

מיר ווינשען פרץ אָפּאָטשנערן די פערדינטע אויפמערקזאמקייט און ערפאָלג.

ראַדיאָ-פּראָגראַם
מאנטאג, דעם 7 אויגוסט 1933

11,57 צייט-סיגנאַל. 12,05 מוזיק. 12,25 פּרעסע-איבערזיכט. 12,33 קאָמוניקאַט. 12,35 מו-זיק. 1,— טאָג-פּראָגראַם. 2,55 גראַמאָפאָן. 4,— קאָנצערט. 5,— געשפּרעכען אין פראנצויזיש. 5,15 געזאַנג. 5,45 מוזיק. 6,15 פאָרלעזונג. 6,35 מו-זיק. 6,50 פערשידענעס. 7,05 פּראָגראַם אויף מאָרגען. 7,10 פעליעטאָן. 7,25 אָפּערע. 7,45 טראַנסמיסיע פון זאַלצבורג. 9,— קאָמוניקאַט פון לאָדזשער האַנדעלס-קאַמער. 9,25 טראַנסמיסיע פון זאַלצבורג. 9,50 לייכטע מוזיק. 10,— טאַנץ-מוזיק. 10,25 ספּאָרט. 10,35 קאָמוניקאַטען. 10,40 טאַנץ-מוזיק.

* * *

אויסלאַנד

4,30 פּאַריז — קאָנצערט. 7,45 ווינען — אָפּערע. 7,55 הילווערסום — קאָנצערט. 8,— פּאַ-ריז — אָפּערע. 8,— לאָנדאָן — קאָנצערט. 8,30 רוים — אָפּערע. 8,30 באַרי — אָפּערע. 9,30 שטוטגאַרט — קאָנצערט.

Dr. R.
Zalcwasser
CHIRURG — כירורג
ציגעל-גאס 19, טעל. 17-125
נעהמט אָן פון 1—2 בייטאָג און פון 4—7 נאכמ.

יודיש טעאטער „פילהארמאניע" נאַרוטאָוויטשאַ 20, דיר.: ד. צעלמייסטער

היינט, מאנטאג, 9 אָוונט פּאָפּולערע פאָרשטעלונג

אום צו געבען די מעגליכקייט דעם גאַנצען לאָדזשער טעאַטער-עולם צו בעגריסען דעם גרויסען גאַסט, ליבלינג פון אַלע וועלט-טיילען, קעניג פון דער אייראָפּעאישער אָפּערעטע

מיכאַל מיכאלעסקא

צוזאַמען מיט דער פענאָמענאַלער פּרימאַדאָנע

● בעטי סימענאָוו ●

אין דער גרויסער, אויסערגעוועהנליכער, אימפּאָזאַנטער אָפּערעטען-שלאַגער אין 3 אַקטען, (6 בילדער) 30 נומערן געזאַנג און טענץ

דער לעצטער טאנץ

זענען די פרייזען פון די בילעטען נור היינט צו זעהר ביליגע פרייזען.

אכטונג! נוצט אויס די היינטיגע גינסטיגע געלעגענהייט און קומט מיט אייערע פריינד און בעקאנטע און איהר וועט האבען א סך פערגעניגען פאר קליין געלד.

בילעטען צו בעקומען אין קאַסע פון „פילהארמאָניע"-טעאַטער.

ראַדיאָ-כראָניק

א דעטעקטאָר-אַפּאַראַט מיט א הילכער

גראַף אַרקאָ איז איינער פון די גרעסטע געלעהרטע אויפ'ן געביט פון ראַדיאָ-וועזען. וועל-כער האט צוזאַמען מיט מאַרקאָני דורכגעפיהרט צום אויפבוי'ען פון דער דאָזיגער וואונדערבאַרער ער-פינדונג.

גראַף אַרקאָ האט זיך די טעג פאַר פּרעסע-פאַר-שטעהער ארויסגעזאָגט, איבער דער צוקונפט פון ראַדיאָ. לויט זיין מיינונג איז צו ערוואַרטען, אַז אין די באַהענטסטע צעהן יאָהר וועט זיין גאַנצע ערד-קויל איינגעטיילט ווערען אין עטליכע ראַדיאָ-פאַבישע קרייזע' פון א גיגאַנטישער קראַפט. ער זעהט פאַר, אַז צוליב דעם, וואָס עס ווערט יואָס אַ מאָל שווערער צו הערען ראַדיאָ קלאָר און דייטליך ווייל די צאָהל ראַדיאָ-סטאַציעס מעהרט זיך בסדר און זיי שטערען זיך געגענזייטיג, וועט יעדע גרויסע מלוכה אויפשטעלען אַ צענטראַלע ראַדיאָ-סטאַציע, וואָס וועט אַרבייטען מיט דער ריזיגער קראַפט פון צעהן טויזענד קילאָוואַט. אַ דאַנק דער דאָזיגער פאַנטאַסטישער ענערגיע וועט מען אויף דער גאַנ-צער וועלט קאָנען הערען די דאָזיגע ראַדיאָ-סטאַציע צו יעדער צייט ביי טאָג און ביינאַכט מיט דער הילף פון אַ איינפאַכען דעטעקטאָר-אַפּאַראַט צו וועלכען עס וועט צוגעפּאַסט זיין אַ ספּעציעלער הילכער.

דער געלעהרטער ערקלערט, אַז דאָס איז בלויז אַ פראַגע פון דער צייט, אָבער די טעכניק וועט די-כער שאַפען אַזעלכע ריזיגע מאַשינען. שוין איצט זענען פערהאַן אין די אַעראָפּלאַנען מאָטאָרען, וואָס אַרבייטען מיט דער קראַפט פון אַנדערטהאַלבען טוי-זענד פערד. דעריבער איז פאַר איהם אַ קלייניגקייט צעהן טויזענד קילאָוואַט, וואָס שטעלט פאַר מיט זיך אַ ענערגיע זעקס מאָל גרעסער ווי ביי די אַע-ראָפּלאַנען.

בעגייטע אַנטי-יוד. בויקאָט-אַקציע אין דאָרטמונד
ווילדע אנפאַלען אויף יודען אין עלבערפעלד

אינסברוק. (יט"א). לויט די ידיעות פון דאָרט, גלייך ווי אין אַנדערע דייטשע שטעט, ווי-דער אויפגעהויבער פערשאַרפט געוואָרען די אַנטי-יודישע בויקאָט-אַקציע פאַר'ן אַריינגאַנג אין די יודישע געשעפטען שטעהען ספּעציעלע פּיקעטען, און לאָזען נישט אַריין קיין יודישע קונים, פון באַי-אינטערווענציען זענען געבליבען אָהן ערפאָלג. קאָט לייד'ען פּוילישע בירגער און אַלע ביז-איצטיגע פון אַ רייה דייטשע שטעט אויך בעזונדערס פון עלבערפעלד ווערט מיטגעטיילט וועגען אומאויפהער ליכע ווילדע אַנפאַלען אויף יודען.

מיט אַ קורצער צייט צוריק האָבען זיך צום יודישען זייגערמאַכער אין עלבערפעלד הערש דרו-קער אַריינגעריסען דריי פערשוין, דערונטער דער שטורמיסט קאַרל און מיט די ווערטער „מיר שלאָגען דעם יוד ביז טויט" האָבען זיי זיך געוואָרפען מיט די פויסטען אויף דעם אַלטען מאַן. דרוקער'ן איז גע-לונגען זיך אַרויסצורייסען פון זייערע הענד און אַרויסלויפען אויף דער גאַס. וואו ער איז געפאַלען אין חלשות.

די איבערפאַלער זענען דערווייל נעלם געוואָר-ען, און אַ שווערען צושטאַנד איז דרוקער געבראַכט געוואָרען אין שפּיטאָל וואו ער מוז זיך היילען אַ לענגערע צייט.

אַזוי ווי ער איז נישט זיכער מיט'ן לעבען, האט דרוקער מורא זיך צוריקצוקעהרען קיין עלבער-פעלד.

פערטיילט אין פוילען די מאנדאטען צום ציוניסטישען קאנגרעס

וו א ר ש א. אויף אַ זיצונג פון פּרעזידיום פון דער הויפּט-וואַהל קאָמיסיע, איז ענדגילטיג פעסטגעשטעלט געוואָרען די צאָהל אָפּגעגעבענע שטימען צום 18-טען ציוניסטישען קאָנגרעס.

עס זענען אין 670 שטעדט אָפּגעגעבען גע וואָרען 214,017 שטימען. דערפון האט די ליסטע נומער 1 בעקומען 25,914 שטימען; 2 — 3,013 שטימען; 3 — 35,032 שטימען; 4 — 40,40 שטימען; 5 — 91,006 שטימען; 6 — 48,862 שטימען; 7 — 6,150 שטימען.

די 87 מאַנדאַטען זענען פערטיילט געוואָרען אויף פאָלגענדען אופן:

ליסטע 1 (ציונ. אָרג. אין פּוילען) 11 מאַנ-דאַטען; 2 (עת-לבנות) 1 מאַנדאַט; 3 (מזרחי) 14 מאַנדאַטען; 4 (דעמאָקראַטישע רעוויזיאָניסטען) 1 מאַנדאַט; 5 (ליגע פאַר ארבייטענדען ארץ-ישראל) 38 מאַנדאַטען; 6 (זשאַבאָטינסקי'ס רעוויזיאָניסטען) 20 מאַנדאַטען און 7 (התאחדות) 2 מאַנדאַטען.

ר. איזראעל
דירעקטאָר אַדאָלף גאָלד
סענסאַציאָנעל-שפּאַנענדער ראָמאַן פון יודישען לעבען
● 15 ●

— ס'זעהט אויס, אַז איך בין געווען אין איהם פערליבט, האט די פרוי געזאָגט. אַנדערש וואָלט דאָך מיין בעציהונג געווען צו איהם נישט אַזאַ ווי זי איז געווען אין דער לעצטער צייט.

דער אויספאָרשונגס-בעאַמטער האט נישט גע קענט אויפהייבען די אויגען און אויף דער שעהנער פרוי גלייכגילטיג קוקען. ער האט אַליין נישט גע-וואוסט פאַרוואָס דאָס איז אַזוי, אָבער באָנעצקי האט איצט געזוכט ביי זיך אַזעלכע פראַגען צו שטעלען די מערדעריין אויף וועלכע זי וואָלט געדאַרפט ענט-פערען, אויף אַזאַ אופן וואָס וואָלט זי געקענט אַ-רויסראַטעווען פון דער שרעקליכער לאַגע, וואָס וואָלט געקענט לייכטער מאַכען איהר גורל.

— און אויף אייער ליבע, האט באָנעצקי ווייטער געפיהרט די אויספאָרשונג, האט ווייס געוויס געענטפערט אויף אַזאַ אופן וואָס ער האט אייך אויס גענוצט, שאַנטאַזשירט, געדראָהט, נישט אמת?

— ס'איז נישט איבגאַנצען אַזוי, עפּעס אמת איז אָבער דאָ, פערהאַן אין אייער פראַגע, ברונאַ איז גע ווען אַ מענש מיט אַזעלכע געוואוינהייטען, מיט אַ-זעלכע בשעת'ערן, וואָס האבען צוגעצויגען צו זיך יעדע איינציגע פרוי, פון וועלכע שיכט פון דער גע-זעלשאַפט זי האט נאָר נישט געזאָלט זיין, דערבעט זיך, אַז ס'איז נישט געווען קיין איין פרוי וועלכע האט זיך געלאָזט איהם אַקעגענשטעלען נאָכדעם ווי זי האט איהם געטרוי בעקענט.

— ענטשולדיגט ווען איך וועל אייך איבעררייסען. מיר דוכט זיך, אַז ס'איז נישט אַזוי ווי איהר האט זיך אפשר איינגערעדט. פון די ידיעות וועל-כע מיר האָבען ביז איצט שטעלט זיך אַרויס, אַז די פרוי פון ערמאָרדעטען האט איהר מאַן אינגאַנצען נישט געליבט און געווען צו איהם גאַנץ גלייכגיל-טיג.

די ליפּען האָבען זיך ביי דער פרוי פערקרימט אין אַ שמייכעל און זי האט גלייך געענטפערט:

— וועגען איהר, וועגען ביוטאָן, הייסט עס, קען מען איבגאַנצען נישט רעדען, ווייל זי האט ברונאָן איבגאַנצען נישט געקענט.

— ווי אַזוי? זי איז דאָך געווען זיין פרוי?

— ברונאָן האט מען געמוזט אַנדערש קענען, נישט אַזוי ווי זי האט איהם געקענט.

— אַלזאָ דערצעהלט אונז ווייטער, האט דער בעאַמטער געפרעגט, נישט וועלענדיג זיך אַריינ-לאָזען אין אַ דיסקוסיע מיט דער בעשולדיגטער אַלזאָ איהר זענט נאָכגעפאָהרען ברונאָ ווייס, ווען ער איז געפאָהרען קיין וואַרשאָ.

— יאָ איך האָב זיך דערוואוסט אַז ער פאָהרט קיין וואַרשאַ, האָב וואָלט געזען נישט אַלץ, איך האָב געוואוסט צוליב וואָס ער פאָהרט און דאָס האט דעצידירט, כ'האָב געגלייבט און איבערצייגט דאָס האָבען אַלע געוואוסט אַז די בעריהמטע וועלט-אַרטיסטקע אַדאַ קומט קיין וואַרשאַ, אויף עטליכע פאָרשטעלונגען פון דעמאָלט אָן האָב איך איהם אָבסערווירט איך האָב איהם נישט ארויסגעלאָזען פון אויג. הגם ער האט זיך געוואָלט אָפּטשעפּען פון מיר און ענדליך האָב איך זיך דערוואוסט אַז ער פאָהרט קיין וואַרשאַ...

— וואָס פאַרא שייכות האט די אַרטיסטקע אַדאַ געהאַט צו ווייס'עס פאָהרען קיין וואַרשאַ?

— איך האָב שוין פון לאַנג געוואוסט אַז די גרויסע אַרטיסטקע אַדאַ איז נישט גלייכגילטיג צו ברונאָן, זייט דעמאָלט ווען זי האט איהם מיט אַ גע וויסער צייט צוריק הערקענט ערגעץ-וואו אין אויס-לאַנד, זי האט איהם כסדר געשריבען בריף. ברונאַ אַ ליין איז געווען פערשיכורט פון דעם ערפאָלג וואָס ער האט געהאַט ביי דער וועלט-בעריהמטהייט. ער האט דאָס מיר שטענדיג געזאָגט, הגם ער האט גע וואוסט אַז דאָס מאַכט מיך פשוט משוגע.

— פאַר וואָס?

— פאַר אייפערזיכטיגקייט, פשוטע אייפערזיכ טיגקייט. און איצט ווען איך האָב זיך דערוואוסט אַז אַדאַ קומט קיין פּוילען האָב איך שוין גאָרנישט געהערט איבער זיך, כ'האָב געזעהען ווי ברונאַ גרייט זיך צו פאָהרען קיין וואַרשאַ און איך בין באַלד געפאָהרען. כ'האָב נישט געוואוסט צוליב וואָס איך פאָהר און וואָס איך בעצוועק הערמיט.

— אַלזאָ, אַז'איינפאַכער אייפערזוכטס-מאָרד.

— יאָ, האט די פרוי רוהיג בעמערקט, אָבער מיט דער פּיקאַנטקייט וואָס די מערדערין איז אַ פרוי פון דער בעסערער געזעלשאַפט, אַ פרוי פון אַ בעד קאַנטען און אָנגעזעהענעם אינדוסטריעלער, דער דערהרגעטער איז אַ בעקאַנטער פאַבריקאַנט, אַ פער היראַטער און דער אָביעקט איז אַ וועלט-בעריהמט-קייט און דאָס וועט זיכער מאַכען אַ רושם אין דער גאַנצער וועלט.

— פערשטעהט זיך, אַז דאָס איז פּיקאַנט... ביטע, דערצעהלט ווייטער, וואָס איהר האט אונז נאָך צו זאָגען וועגען דעם.

— איך האָב געגרובט אין וואַרשאַ מיט איהם צו רעדען, ער האט מיך אויסגעמיטען, כ'האָב זיך דערוואוסט אַז ברונאַ האט פאַר גרויסע קאָסטען זיך געדונגען אַ צימער אין האָטעל „אייראָפּעיסקי" אין שכנות מיט אַדאַן, איך האָב געוואוסט אַז זי וועט נישט פּראָטעסטירען געגען דעם, נאָר פערקעהרט, זי וועט זיין צופרידען דערפון. דעריבער האָב איך בעשלאָסען צו ווערען חוצפהדיגער, איך האָב זיך אַ-ריינגעצויגען צו איהם אין צימער, הגם איך האָב לפנים זיך געדונגען אַ צימער אין האָטעל „בריס-טאָל", איך האָב נישט אָפּגעטרעטען פון דעם דאָ-זיגען צימער, בעזונדערס בין איך דאָרט געבליבען ביינאַכט, און דעמאָלט איז עס געשעהען.

(פאָרטזעצונג קומט).

ספּאָרט=בעוועגונג

קאמפען וועגען דער מייסטער-שאַפט פון דער ליגע און וועגען ארויספאַלען פון דער ליגע

טשארני — פארגוזשע 1:5 (1:0)

אין לעמבערג איז נעכטען פאָרגעקומען דער ליגע-מעטש וועגען ארויספאַלען פון דער ליגע צווישען „טשארני" און דער קראָקאָווער „פאָדגו-זשע". דער מעטש האָט זיך פאַרענדיגט מיט אַ זיג פון 1:5 פאַר טשארני.

ריכטער — וואָלטשאַק. פובליקום 1000 מאַן.

וואַרטאַ — גאַרבאַרניאַ 1:1

דער מעטש איז פאָרגעקומען אין קראָקא. נישט קוקענדיג אויפ'ן שטארקען שפּילען פון גאַר-באַרניאַ, האָט זיך דער מעטש פאַרענדיגט מיט אַ רעמי-רעזולטאַט פון 1:1.

ריכטער — ה' גומפּלאָוויטש. פובליקום 2000 מאַן.

רוך — ל.ק.ס. 2:5 (0:3)

די לאָדזשער ל.ק.ס. האָט נעכטען געשפּילט מיט דעם שלעזישען רוך אין קאַטאָוויץ. רוך האָט פיל בעסער געשפּילט ווי ל.ק.ס., הגם די לאָדזשער מאַנשאַפט האָט זיך אויסגעצייכענט מיט אמביציע און דזשענטעלמענישען שפּיל. די טויערען פאַר ל. ק. ס. האָבען דערגרייכט הערבשטרייך און פּאָוולאַק.

ריכטער — גאַורא. פובליקום 2000 מאַן.

פאָגאָן—לעגיאַ 1:2 (0:1)

די לעמבערגער פאָגאָן-מאַנשאַפט האָט נעכ-טען געווײַלט אין וואַרשאַ און געשפּילט מיט „לעגיאַ" וועגען דער ליגע-מייסטערשאַפט. אלס בעסערע מאַנשאַפט האָט זיך ארויסגעוויזען פאָגאָן, וועלכע האָט דורך ניעכטשאַלן דערגרייכט 2 טוי-ערען. לעגיאַ איז געלונגען צו געווינען אנ'ערען-טויער.

פוסבאל-מעטשען וועגען אריינ=געהן אין דער ליגע

אלשאַ (קראקא) — אוניאַ (סאָסנאָוויעץ) 0:5 (0:2)

אלשאַ האָט זעהר לייכט בעזיגט די סאָס-נאָווצער, אלשאַ האָט געוויזען אליגע-שפּילען, די סאָסנאָווצער האָבען דאָס נישט געקענט נאָכמאַכען און הויך פערשפּילט.

פּאָלאָניאַ (וואַרשאַ) — טוריסטען (לאָדז) 0:1 (0:1)

די לאָדזשער טוריסטען האָבען זעהר פער-ביטערט בעקעמפט מיט דעם פּאַ וואָריט אויף אריינ-צוגעהן אין דער ליגע, געזיגט האָט אָבער דאָך פּאָלאָניאַ אין דער פערהעלטניש 0:1

76 פּולק (גראָדנע) — 4 דיוויזיע (בריסק) 2:3

לעגיאַ (פּויזען) — פּאָלאָניאַ (בירגאָשטש) 1:1

ליבערטאַס (ווילנע) — ו. ק. ס. (ווילנאַ) 3:6

נעכטען איז אין ווילנאַ געעפענט געוואָרען דער סטאַדיאָן פון ו. ק. ס. אויפ'ן נאָמען פון מארשאל פּילסודסקי, ביי דער געלעגענהייט איז געשפּילט געוואָרען אַ פריינדשאַפטס-מעטש צווישען דער ווינער „ליבערטאַס" און ווילנער מייסטער ו.ק.ס. דער מעטש האָט זיך פאַרענדיגט מיט אַ זיג פון די ווינער אין דער הויך פון 3:6.

באַרג-ציקליסטען=געיעג

וועגען די אַרבייטער=מייסטערשאַפט פון פּוילען

דער קראָקאָווער אַרבייטער-קלוב „לעגיאַ" האָט נעכטען איינגעאָרדענט אַ ציקליסטען-געיעג אויף אַ באַרג-שטח פון 100 קילאָמעטער. די ערש-טע 4 ערטער האָבען פאַרנומען די ציקליסטען פון דער קראָקאָווער „לעגיאַ".

10-קאַמף פאַר מענער און 5=קאַמף פאַר פרויען

אין קאַטאָוויץ איז נעכטען פאָרגעקומען דער מייסטערשאַפטס-קאַמף אין 10-קאַמף פאַר מענער און 5-קאַמף פאַר פרויען. דעם 10=קאַמף האָט גע-וואונען שניידער, דעם 5=קאַמף פרל. שיקאַרסקאַ.

איטאַליען — פּוילען 2:3

טעניס=מעטש וועגען דייוויס=בעכער

פרייטאָג, שבת און זונטאָג זענען אין וואַרשאַ פאָרגעקומען די טעניס-קאַמפען וועגען דייוויס-בע-כער אויפ'ן קאָמענדיגען יאָהר צווישען פּוילען און איטאַליען. דעם מעטש האָט געוואונען די איטאַל-יענישע מאַנשאַפט אין פערהעלטניש פון 2:3.

מיט דער מפּלה פון דער פּוילישער מאַנשאַפט ווערט צוגענומען די מעגליכקייט פון פּוילען (לויט די נייע פאַרשריפטען) אנטיילצונעהמען אין די ווייטערדיגע קאַמפען וועגען דייוויס-בעכער.

מיט דעם נעכטיגען רעזולטאַט האָט זיך אָבער די פּוילישע מאַנשאַפט רעהאַביליטירט פאַר דער מפּלה, וואָס זי האָט ערשט נישט לאַנג געלי-טען פון דערזעלבער איטאַליענישער מאַנשאַפט. דעמאָלט האָט די איטאַליענישע מאַנשאַפט געוואו-נען מיט 0:5 און איצט בלויז 2:3.

שווים=מעטש

דאַנציג — פּויזען 116:152

אין פּויזען איז נעכטען פאָרגעקומען דער שווים=מעטש צווישען דער רעפּרעזענטאַנץ פון פּויזען און דער רעפּרעזענטאַנץ פון דאַנציג. דעם מעטש האָט געוואונען די דאַנציגער מאַנשאַפט אין דער פערהעלטניש 116:152.

פּראָג (טשעכיען) — פּויזען

$60^{1/2}$—$62^{1/2}$

לייכטאַטלעטישער מעטש

אין פּויזען איז נעכטען פאָרגעקומען אַ צווי-שען-שטעטישער לייכט אַטלעטישער מעטש צווישען דער רעפּרעזענטאַנץ פון דער טשעכישער הויפּט-שטאָט פּראָג און דער רעפּרעזענטאַנץ פון פּויזען, דעם מעטש האָט געוואונען פּראָג אין דער דערמאָהנ-טער פערהעלטניש

אלגעמיינע פערזאמלונג פון פון פּוילישען פוסבאל-פערבאַנד

צוליב דעם וואָס די דיסציפּלין-אָפּטיילונג האָט זיך בשעתו אָפּגעגעבען אין דימיסיע איז נעכטען פאָרגעקומען די אַלגעמיינע פערזאַמלונג פון פּוילי-שען פוסבאַל-פערבאַנד (פּ.ז.פּ.נ.), ס'איז געוועהלט געוואָרען אַ נייע דיסציפּלין-אָפּטיילונג און ס'איז אָנגענומען געוואָרען אַ פּראָטעסט געגען פערוועהרען מיליטער-לייט צו שפּילען אין די פוסבאַל-קלובען

מאַרש אויפ'ן וועג פון דער „קאַדרובקע"

אַזוי ווי יעדעס יאָהר קומט פאַר אין דעם לעגיאָ-נען-טאָג אַ מאַרש פון מיליטער און סטושעלעצקי—מאַנשאַפטען אויפ'ן וועג, וואו פּילסודסקי האָט מיט 19 יאָהר צוריק האָט ערשטע מאָל אַרויסמארשירט מיט זיינע לעגיאָנען, דער מאַרש קומט פאַר פון אַבלעאַנדער הינטער קראַקאַ און געהט איבער מיע-כאָוו און יענדזשעאָב. צום נעכטיגען מאַרש האָ-בען זיך געשטעלט 7 מיליטער-מאַנשאַפטען, 15 מאַנשאַפטען עלטערע סטושעלצעס און 13 פון יונ-גערע, נעכטען איז פאָרגעקומען דער ערשטער עטאַפּ פון 42 קילאָמעטער ביז מיעכאָוו

ווילסא — רעפּרעזענטאַנץ פון סראַ=סעווער אַרבייטער=קלובען 1:6

יוגאָסלאַוויען — טשעכיען 1:2

י.ק.פּ. — לאָדזער מייסטער אין קויש-באל פאַר פרויען

י.ק.פּ. - ל.ק.ס. 4:10

נעכטען איז פאָרגעקומען דער פינאַל-מעטש אין קויש-באַל פאַר פרויען וועגען דער מייסטער שאַפט פון לאָדזער קרייז, צווישען ל.ק.ס. און י.ק.פּ. געוואונען האָט די מאַנשאַפט פון י.ק.פּ., וועלכע וועט איצט שפּילען וועגען דער מייסטער-שאַפט פון פּוילען

שטאַפעטען-לויף רודא-פאַביאַניץ — לאָדז

נעכטען איז פאָרגעקומען דער יעהרליכער שטאַ-פעט-לויף פון רודא-פאַביאַניץ קיין לאָדז, דער ציל איז געווען אויפ'ן פרייהייטס-פּלאַץ, ס'האָבען אנטיילגענומען 11 מאַנשאַפטען, געוואונען דעם לויף האָט די מאַנשאַפט פון „זיעדנאַטשאָנא" אין 3 שעה 26 סעק. 2) גייער. 3) ל.ק.ס.

ציקליסטען-לויפען אין לעגיאָנען-טאָג

דער ערשטער ציקליסטען געיעג איז פאָרגעקו-מען אויף אַ שטח פון 110 קילאָמעטער מיט'ן אַב-טייל פון לאָדזער און וואַרשאָווער ציקליסטען אויף דער צווייטער פאַר יוניאָרען אויף אַ שטח פון 25 קילאָמעטער.

דעם 110 קילאָמעטער-לויף האָט געוואונען איגאַ (ו.ט.צ.) אין 3,53,46 אין יוניאָרען-לויף האָט געוואונען יאַדלאָווסקי (רודער ספּאָרט-פּאַ-איין).

באָקס-עלימינאַציעס

פון די ראַהמען פון לעגיאָנען-טאָג זענען אויך פאָרגעקומען באָקס-קאַמפען: דער קאַמף צווי-שען בזשעטשפ (זיעדנאַטשאָנע) און גראַטשיק (י.ק.פּ.) האָט געמוזט איבערגעריסען ווערען צוליב אַ קאָנטוזיע פון גראַטשיקען, מיכאַלאַק (זיעדנאַטשאָ-נע) האָט געוואונען ביי לעטשינסקין (י.ק.פּ.), ליפּ-שיץ (מכבי, פּיעטריקאָוו) האָט בעזיגט אויף פּונקטען פוקסן. יורקאָווסקי האָט געוואונען ביי קליינערטן (זיעדנאַטשאָנע), קאַנאַטשאַק (י.ק.פּ.) האָט געוואונען ביי קראַשעווסקי, כמיעלעווסקי (י.ק.פּ.) האָט בעזיגט טאַבאַרעקן (י.ק.פּ.) און קלאָהאַס (ווימאַ) האָט בע-זיגט קרענצן (י.ק.פּ.)

שטערן — טור 1:1

„טור" מייסטער פון „בע"-קלאַס

נעכטען זענען פאָרגעקומען די לעצטע צוויי מעטשען וועגען דער מייסטערשאַפט פון „בע" קלאַס אין לאָדז, „שטערן" מיט טור האָבען רעמיזירט 1:1 דער אַרבייטער מאַנשאַפט האָט אָבער נישט גע-פעהלט מעהר ווי דער איינציגער פּונקט צו דער-איצט וועט „טור" מוזען קעמפען מיט די גרייכען די מייסטערשאַפט פון „בע" קלאַס מייסטערס פון קרייז וועגען אריינגעהן אין „אַ"-קלאַס אין דער „צע"-קלאַס איז דעפיניטיוו אראָפּגע-פאַלען „זיעדנאַטשאָנאַ", דער צווייטער קלוב וואָס קאַנדידירט אַראָפּצופאַלען אין „צע"-קלאַס איז „קאַ-לעיאַווי" אדער „שטערן".

שווים-מעטש וואַרשאַ—שלעזיען 51:84

שבת און זונטאָג איז אין וואַרשאַ פאָרגעקומען דער שווים-מעטש צווישען דער רעפּרעזענטאַנץ פון וואַרשאַ און דער רעפּרעזענטאַנץ פון שלעזיען גע-וואונען האָט די וואַרשאָווער רעפּרעזענטאַנץ.

א יודישער פּאַטער פערקויפט זיין אייגענע טאָכטער

און ער האָט געהאַט א ביטערען סוף

א טראַגישע געשיכטע פון דער אונטערוועלט אין קאַאירא. — א ירושלים'ער ווערט פערוואַנדעלט איז אַ פרויען=הענדלער. — פערקויפט צו שאַנד זיין אייגענע טאָכטער און זי נעמט שפּעטער נקמה פאַר דער שענדליכער טאַט

(אַ בריף פון קאַאירא)

מיט 30 יאָהר צוריק האָט אין ירושלים חתונה געהאַט אַ געווייסער אברהמ'ל. ער האָט חתונה גע-האַט מיט אַ שעהן מיידעל פון אַנאָנגעזעהענער פאַמיליע. ער האָט נאָך גענומען נדן 50 „נאַפּאָ-לעאָן", דעמאָלט אַ היבשע סומע.

צום יאָהר האָט אברהמ'לס ווייב געבוירען אַ קינד, אַ מיידעלע, און דאָס פּאָרפאַלק האָבען גע-לעבט גליקליך און צופרידען.

אָבער עטליכע יאָהר נאָך דער חתונה האָט דאָס גליק עפּעס אָנגעהויבען קאַליע צו ווערען. אברהמ'ל האָט קיין מזל נישט געהאַט אין אַלע זיינע געשעפ-טען און ער האָט גיך געפּטר'ט זיין נדן. דאַן איז אויסגעבראָכען די גרויסע וועלט-מלחמה און אלס אַ רוסישער אונטערטאַן איז ער אַוועק צוזאַמען מיט אַ סך אַנדערע ירושלים'ער יודען קיין קאַ-אירא. דאָרטען האָט ער זיך גאָר גיך בעקענט מיט אַ חברה פרויען-הענדלער, און גלייך געוואָרען אַ גאַנצער קנאַקער ביי זיי...

גאַנגיך האָט זיך אונזער אברהמ'ל געמאַכט געלד און ער איז געוואָרען רייכער און רייכער. ער האָט מיט דער צייט אריינגעשלעפּט אין זיין טונקעלען געשעפט אויך זיין פרוי און זיין מיידעל, זיין פרוי האָט דערפון שרעקליך געליטען און סוף אין הארצען האָט זי געטראָגען אַ שנאה צו איהר מאַן, און געוואַרט אויפ'ן מאָמענט, ווען זי וועט קענען זיך נוקם זיין אין דעם שולדיגען פון איהרע ליידען...

עס זענען אַוועק יאָהרען און עס'האָט זיך גע-דוכט, אַז זי האָט זיך צוגעוואוינט צו איהר בייזען לעבען. זי האָט אין איהרע קרייזען שטאַרק אויס-גענומען. זי איז געבליבען שטאָלץ און ווייט צו-געגאַנגען פאַר אַלעמען. מען האָט זי גערופען „די ירושלים'ער רביצין". מען האָט פאַר איהר געהאַט גרויס דרך-ארץ. ס'איז איהר געגאַנגען מאַטעריעל זעהר גוט. זי האָט אָנגעזאַמעלט אַ גרויס פערמע-גען און פאַרן געלד פון איהר שאַנד האָט זי זיך גע-גרייט צוגיפט גרויסע הייזער אין קאַירא. אָבער אפילו אויף קיין איין רגע האָט זי נישט פערגעסען אין איהר מאַן, דעם אויסוואורף, זי האָט נאָר גע-וואַרט אויפ'ן ריכטיגען מאָמענט.

דערווייל איז איהר טאָכטער שרה'לע געוואַ-רען אַ דערוואַקסענע פריילין. זי איז פּונקט ווי די מוטער געווען שעהן ווי די זון. די מוטער האָט פאַר איהר אויסגעזוכט אַ חתן, אַ פיינעם יונגען-מאַן, וואָס האָט אפילו נישט געטאָרט וויסען, וואָס פאַר אַ געשעפט די מוטער פיהרט.

דערווייל איז אָבער געשעהן עפּוואָס אויף וואָס די מוטער האָט זיך קיינמאָל נישט גערייכט און וואָס האָט איהר געטראָפען ווי אַ דונער.

ווען שרה'לע האָט זיך שוין געהאַט געגרייט צו דער חתונה מיט דעם פיינעם יונגענמאַן, וואָס די מוטער האָט פאַר איהר צוגעקליבען, האָבען זיך פלוצים בעוויזען אַ גרופּע פרויען-הענדלער צווישען זיי אויך צוויי נעגערס, צו וועלכע אברהמ'ל האָט מיט יאָהרען צוריק פערקויפט די מוטער צו זאַמען מיט דער טאָכטער... זיי האָבען גע'טענה'ט אַז דער פאַטער האָט פערקויפט ביידע צוזאַמען די מאַמע מיט'ן קינד, און אַזוי אַרום קומט אויס, אַז אויך שרה'לע געהער'ט צו זיי...

די אומגליקליכע מאַמע האָט געקעמפט ווי אַ ווילדע חיה פאַרן כבוד פון איהר טאָכטער, אָבער ס'האָט גאָרנישט געהאָלפען (צוליב די איינגע-ווייטיגע געזעצען אין עגיפּטען) און אויך שרה'לע איז אריינגעפאַלען אין תהום פון שמוץ.

די מוטער האָט איצט דאָפּעלט געליטען און די שנאה אין איהר הארצען האָט געוואַקסען פון טאָג צו טאָג. טאָג און נאַכט האָט זי געקלערט וועגען דעם, ווי אַזוי צו נעהמען נקמה אין איהר מאַן.

אין דער זעלבער צייט, איז אברהמ'ל שוין געווען צוריק אין ירושלים. דאָ איז מען אָבער געוואויר געוואָרען וועגען זיינע שעהנע מעשים אין קאַירא און מען האָט איהם נישט אַריבער-געלאָזען איבער דער שוועל פון אַ יודישער שטוב. ער האָט זיך אַרומגעדרעהט אין ארץ-ישראל איינזאַם און עלענד.

דערווייל איז אין קאַירא קראַנק געוואָרען זיין פרוי. ליגענדיג אויפ'ן טויטען בעט האָט זי צוגע-רופען איהר איינציגע טאָכטער און האָט ביי איהר גענומען די האַנד און בעשוואוירען ביי אַלעם הייליגסטען אויף דער וועלט, אַז זי מוז נקמה נעה-מען אין איהר פאָטער פאַר דער שענדליכער האַנד-לונג לגבי זיין ווייב און קינד.

שרה'לע האָט עס דער פערשטאָרבענער מו-טער צוגעזאָגט. די מוטער איז געשטאָרבען און שרה'לע איז געבליבען איינע אַליין.

באַלד נאָך די שלשים האָט זיך שרה'לע גע-ווענדעט קיין ירושלים און האָט אָנגעהויבען נאָכ-פרעגען, וואו עס געפינט זיך איהר פאָטער. עס האָט נישט לאַנג געדויערט און שרה'לע האָט בעי-קומען דעם אַדרעס פון איהר פאָטער. זי האָט צו איהם געשריבען האַרציגע בריף און דערביי איהם געבעטען, ער זאָל אַראָפּקומען צו איהר, וואו ער וועט אויף דער עלטער מאַכען אַ לעבען. נאָכ-דעם, ווי ער האָט בעקומען צוגעשיקט געלד, האָט ער גאַרנישט געטראַכט און איז אַראָפּגעקומען צו זיין טאָכטער.

פאַרן אָפּפאָהרען האָט ער זיך בערימט פאַר זיינע „חברים", וואָס פאַר אַ גראָסענע טאָכטער ער האָט. שרה'לע האָט אָבער נאָר אַראָפּגענומען איהר פאָטער צו איין זאַך: זיך נוקם זיין פאַר דער שאַנד פון אַ גאַנץ לעבען.

ווען אברהמ'ל איז אַראָפּגעקומען קיין קאַירא, האָט זי איהם אַליין אַראָפּגענומען פון שיף, די און נאָך עטליכע פרויען האָבען דעם אַלטען אריינ-געפיהרט אין אַ בעזונדער צימער. מען האָט איהם צוערשט געגעבען גוט עסען און טרינקען, דאַן האָבען די עטליכע פרויען צוזאַמען מיט זיין טאָכ-טער שרה'לע איהם אויסגעטון נאַקעט און איהם צוגעבונדען מיט שטריק צו אַ באַנק. דערנאָך האָט מען זיך גענומען צום שמייסען. מען האָט אַזוי פיל אריינגעלייגט אין דעם אַלטען בעל-עבירה'ניק, אַז מיט טרעהרען אין די האַלב-אויסגעשוואָלענע אויגען האָט ער געבעטען, מען זאָל איהם אָפּ-לאָזען. נאָך אַ פאַר שעה קלעפּ האָט מען איהם אנגעצונדען פון דער באַק און עטליכע טעג שפּע-טער איז אברהמ'ל געשטאָרבען אין גרויסע יסו-רים.

מען האָט גלייך געמאָלדען וועגען זיין טויט דער פּאָליציי, וועלכע האָט איהם אגב שטענדיג געזוכט, און נאָך אַנ'אינטערזוכונג, ווען ס'האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז דער מאַן איז געשטאָרבען נישט מיט קיין נאַטירליכען טויט, איז פערפיהרט געוואָרען אַ פּראָצעס געגען זיין טאָכטער. אויפ'ן פערהער האָט זי דערצעהלט די גאַנצע געשיכטע. דער ריכטער האָט זיך גע'עכענט מיט איהרע טע-נות און האָט זי פער'משפט סך-הכל אויף זעקס מאָנאַטען אַרעסט.

מיט אַ מאָנאַט צוריק איז זי אַרויס פון אַרעסט. זי האָט גלייך ליקווידירט איהר „געשעפט" און אַוועק קיין ארץ-ישראל, וואו זי וועט פיהרען אַנ-אָרענטליך לעבען.

יודישע קאלאניזאציע אין עבר-הירדן און פראגע פון לעגיסלאטיוו-ראט

אויף דער לעצטער סעסיע פון דער מאנדאט-קאמיסיע

זשענעווע (יט"א) די פראָטאָקאָלען פון דער לעצטער סעסיע פון דער מאַנדאַט־קאָמיסיע וועלען פערעפענטליכט ווערען ערשט סוף סעפּטעמבער. בעת דער נאָהענטסטער סעזיע פון ראַט. דער זשענעווער יט"א־פאַרשטעהער האָט זיך דערוואוסט פאָלגענדע פּרטים וועגען די וויכוחים, וועלכע זענען פאָרגעקומען אין דער קאָמיסיע בעת דער בעהאַנדלונג פון א"י־מאַנדאַט.

אויף דער ערשטער זיצונג איז זעהר אויספיהרליך אַרומגערעדט געוואָרען די פּראַגע פון דער יודישער קאָלאָניזאַציע אין עבר־הירדן און די שטעלונג צו איהם, מצד דער בריטישער רעגירונג. די פּראַגע איז בעריהרט געוואָרען דורך דעם בריטישען מיטגליד לאָרד לוגאַרד, וועלכער האָט געפרעגט דעם פאָרשטעהער פון דער מאַנדאַט־מאַכט ה' יונג צי עס איז פערהאַן אַן אויסזיכט פאַר דער קאָלאָניזאַציע אין עבר־הירדן פון יודען און אַראַבער און צי איז די רעגירונג גרייט צו שטיצען די דאָזיגע איינוואַנדערונג. אין זיין תשובה האָט ה' יונג ראשית־כל בעטאָנט, אַז די בעשטימונגען פון א"י־מאַנדאַט בנוגע דער גרינדונג פון דער יודישער נאַציאָנאַלער היים זענען נישט חל אויף עבר־הירדן, מען רעכענט אויך איצט נישט צו מאַכען אין דעם פּרט וועלכע עס איז שנויים, די ענגלישע רעגירונג גלויבט נישט, אַז עס זאָל איצט זיין מעגליך צו פערלייכטערען דאָס בעזעצען זיך אין עבר־הירדן, אויף די ווייטערדיגע פראַגען ענטפערט ה' יונג, אַז דאָס בעזעצען זיך פון יודען אין עבר־הירדן קען נישט ערמוטיגט ווערען צוליב אַלגעמיינע סיבות פון זיכערהייט.

נאָך די ערקלערונגען האָט גענומען דאָס וואָרט דער וויצע־פאָרזיצער פון דער קאָמיסיע וואַן ריז און אויסגעפיהרט אַז דער מאַנדאַט שליסט נישט אויס די איינוואַנדערונג פון יודען אין עבר־הירדן און ווייט אַן אויף ידיעות וועלכע בעווייזען אַז אין עבר הירדן איז פערהאַן דער וואונש, אַז די יודען זאָלען קומען זיך בעזעצען אין לאַנד, עס איז דעריבער אומפערשטענדליך פאַרוואָס די ענגלישע רעגירונג איז געגען דעם.

דערויף האָט ה' יונג ערקלערט, דאָס ער איז מסכים מיט וואַן ריז, אַז דער מאַנדאַט שליסט נישט אויס די יודישע איינוואַנדערונג קיין עבר־הירדן, אויפ'ן סמך אָבער פון דער אַלגעמיינער שטימונג איז די בריטישע רעגירונג געקומען צום אויספיהר, אַז עס איז נישט צוועקמעסיג איצט צו דערלייכטערען די יודישע קאָלאָניזאַציע אין עבר־הירדן.

לאָרד לוגאַרד האָט דאַן געשטעלט די פראַגע ווי בעציהט זיך די רעגירונג צו דער עווענטועלער קאָלאָניזאַציע פון אַראַבער אין עבר־הירדן מיט דער אונטערשטיצונג פון יודען. ה' יונגס תשובה איז געווען, אַז געגען דעם קאָן די רעגירונג גאָר נישט האָבען, עס קאָן אָבער נישט קומען אין בעטראַכט קיין גרעסערע צאהל אַראַבער ווי דאָס לאַנד קען אויפנעהמען. הגם עבר־הירדן איז כמעט צוויי מאָל אַזוי גרויס ווי א"י און די בעפעלקערונג איז דאָרט דריי מאָל קלענער ווי אין א"י, בעהויפּטעט ה' יונג, אַז אין עבר־הירדן זענען פערהאַן פיל וויסטע ערד־שטחים, וואָס פּאַסען נישט פאַר קאָלאָניזאַציע־צוועקען, דאַגעגען די מעהר פרוכטבאַרע ערד־שטחים זענען נישט ווייניגער בעפעלקערט ווי אין א"י, ענטפערענדיג אויף די ווייטערע פראַגען האָט ה' יונג פעסטגעשטעלט אַז אין עבר־הירדן פערפליכטעט נישט קיין פערבאָט פאַר יודען צו קויפען ערד. אינדיווידועל ווערען אָבער די יודישע ערד־קניות נישט ערלויבט.

ה' וואַן ריז בעמערקט דאַן, אַז נישט אַלע יודען אין א"י זענען א"י־בירגער און אַלס בירגער פון מלוכות, וועלכע געהערען צום פעלקער־בונד מוזען זיי אויפ'ן סמך פון פּרינציפּ פון עקאָנאָמישער גלייכהייט, בעהאַנדעלט ווערען אין עבר־הירדן גלייך ווי די איבעריגע בירגער פון די דאָזיגע מדינות. ה' יונג האָט דערויף געענטפערט, אַז די רעגירונג זאָרגט פאַר דער אָפּהיטונג פון פּרינציפּ פון עקאָנאָמישער גלייכהייט אין א"י, אויף אַ נייער פראַגע פון פראַף. ראַפּאַרד ערקלערט ה' יונג נאָכאַמאָל אַז די ענגלישע רעגירונג איז איצט נישט גענייגט ערלויבען די יודען זיך צו בעזעצען אין עבר־הירדן.

בנוגע דעם ליגיסלאַטיוו־ראַט האָט ה' יונג ערקלערט, אַז די מאַנדאַט־מאַכט האַלט זיך פעסט ביי איהר בעשלוס צו שאַפען דעם אַנגעקינדיגטען לעגיסלאַטיוו־ראַט, הגם מצד די אַראַבער איז פערהאַן אַ געוויסע אָפּאָזיציע געגען דעם און מצד די יודען איז די אָפּאָזיציע זעהר אַ שטאַרקע.

צום סוף זענען דעם בריטישען פאָרשטעהער געשטעלט געוואָרען דורך פערשידענע מיטגלידער פון דער קאָמיסיע פראַגען בנוגע דער צוזאַמענאַרבייט פון די אַראַבער מיט דער רעגירונג, בנוגע דער קאָנצעסיע אויף חולה, בנוגע דער אימיגראַציע, פּאָליציי, געזונדהייט, ערציהונג א.אַ.וו.

נאַצישער באַיקאָט-טעראָר אין דער עסטרייכישער פראָווינץ

ווין, (יט"א(). פון אַ גאַנצע רייה פראָווינץ שטעט אין עסטרייך ווערט מיטגעטיילט וועגען דורכגעפיהרטע באַציאָנאַלען אויף יודען. בעזונדערס העפטיג איז די טעראָריסטישע באָיקאָט־בעוועגונג געגען יודען. אין צאָהלרייכע פראָווינץ־שטעט זענען מעשים בכל יום דאָס אָנקלאָפּען האַקענקרייץ־צייכענס אויף יודישע געשעפטען אָדער אויסמאָלען דאָס וואָרט „יוד" אויף יודישע הייזער.

צאהלרייכע ארעסטען און מאַסען-ארויסווייזונגען פון פוילישע יודען פון דייטשלאַנד

אינסברוק. (יט"א) פון פערשידענע דייטשע שטעט קומען אָן ידיעות וועגען צאָהלרייכע אַרעסטען און אונאויפהערליכע מאַסען אויסווייזונגען פון פוילישע יודען.

בלויז אין ברעסלוי האָבען אין משך פון די לעצטע טעג 17 פאַמיליעס פון פוילישע יודען, וועלכע וואוינען שוין דאָרט זיין 13—14 יאָהר, בעקומען אויסווייזונגס־בעפעהלען וועגען עהנליכע אויסווייזונגען ווערט אויך מיטגעטיילט פון ווירטעמבערג, באַדען, דואיסבורג א.אַ.

אין האַמבורג איז די טעג אַ"עסטירט געוואָרען דער 19־יעהריגער פעריהנאַנד קאַספּעלבער, אין באַד שוואַמבאַך — י. אַבערוועבער, אין עסען — אברהם ישראל קריגער, אין פפאַלץ — פישל אָפּערגאַנג, אין מיינץ — שמואל לייב רייבער א.אַ.וו.

זכות פון אנטיסעמיטישע מעשים-טובים

איז נישט בייגעשטאנען דעם ריכטער-משומד זעלינגזאָן-זעלינג

בערלין, (יט"א). צווישען די ריכטער, וואָס זענען די לעצטע טעג בעזייטיגט געוואָרען צוליב זייער יודישער אָפּשטאַמונג, געפינט זיך אויך אַ געוויסער ריכטער מיט'ן נאָמען זעלינג.

דער דאָזיגער זעלינג איז אַ משומד און זיין יודישער נאָמען איז זעליגזאָן, דער איצט־בעזייטיגטער זעלינג האָט זיך קובה־שם געווען מיט זיינע אַנטי־יודישע אַרויסטרעטונגען. בעזונדערס האָט ער זיך טרויעריג־בעריהמט געמאַכט פאַר'אַ אַהרען זומער פון די צרות, וואָס ער האָט אָנגעטאָן יודען. דעם 1־טען אַפּריל — אין טאָג פון אַנטי־יודישען באָיקאָט — האָט זעלינג זיך דירעקט בעטייליגט אין דער באָיקאָט־אַקציע. זעלינג האָט אויך מיטגעהאָלפען לעצטענס אין דער בעזייטיגונג פון ריכטער און אַדוואָקאַטען פון יודישער אָפּשטאַמונג, האָפענדיג קענטיג אַז מיט זיינע מעשים־טובים וועט ער זיך איינקויפען דעם חסד פון די נאַציס, איצט האָט זעליגזאָן־זעלינג איבערגעלעבט די או־פערמיידליכע ביטערע ענטוישונג.

„יודישע מיליטערישע אבטיילונגען זענען מאביליזירט אויף די דייטשע גרעניצען און ווארטען אויף א געלעגענהייט צו בעפאלען דייטשלאנד"

מיט אזעלכע שרעק-מעשיות שפייזט דער „אנגריף" דעם דייטשען מיכעל

בערלין (יט"א) דער „אנגריף" א־גאַן פון רייכס־פּראָפּאַגאַנדע מיניסטער דר. געבעלס, פערעפענטליכט אַ מעשה נורא וועגן יודיש מיליטערישע אָפּטיילונגען, וואָס זיינען אָנגעזאַמעלט אויף די דייטשע גרעניצען און וואָס וועלען בעפאַלען דייטשלאַנד ביי דער ערשטער געלעגענהייט. דאָס בלאַט זאָגט אַז די מיליטערישע אָפּטיילונגען זענען אויסגעהאַלטען פון יודישע פאָנדען.

דער „אַנגריף" בעריהמט זיך, אַז ער בעזיצט דאָקומענטען, וואָס בעווייזען אַז די קאָמאַנדא איבער די יודישע אַנטי־דייטשע מיליטערישע אָפּטיילונגען, האָט אַ געוויסער העלטערמאַן, וואָס וואוינט אין לאָנדאָן.

דאָס יודישע מיליטער, פערזיכערט דער „אַנגריף" בעקומט קריגס־אויסבילדונג אין גשלאָסענע האָיעס, טיילען פון יודישען מיליטער געפינען זיך אָבער שוין אויף די דייטשע גרעניצען און דינען אַלס באַזע אויף אָנצוהויבען די אינוואַזיע אויף דייטשלאַנד.

די צייטונג איז אונגעהויער אויפגעבראַכט, דאָס געוויסע רעגירונגען בעוודע־ס, נעמליך די האָלענדישע רעגירונג, ערלויבען, אַז די דאָזיגע אַנטי־דייטשע אָפּעראַציעס זאָלען געפיהרט ווערען אויף זייערע טעריטאָריעס.

—=):O:(=—

סטענקא ראזין

דער ערשטער אמת'ער רוסישער פאלקס-העלד און זיין קאמף געגען צאר און פריצים

די אריטע קאזאקען און פערשקלאפטע פויערען לויפען צו איהם מאסענווייז

פאַר אַ שטיק צייט האָט סטענקא ראַזין נישט געלאָזט פון זיך הערען, אין יענער צייט האָט ער אָרגאַניזירט די „גאָליטבאַ" — די היימלאָזע קאָזאַקען, וועלכע האָבען נישט געהאַט קיין פאַמיליעס און קיין לאַנד. ער האָט אויך צוזאַמענגעקליבען אַרום זיך די אַנטלאָפענע פּויערים און פערברעכער, וועלכע האָבען זיך אַרויסגעריסען פון די צאַרישע און באָיאַרישע הענד און האָבען זיך אויסבעהאַלטען צווישען די פרייע קאָזאַקען אויפ'ן דאָן.

כדי צו האָבען פון וואַנען צו־לעבען, פלעגען זיי בעפאַלען שיפען, וועלכע פלעגען געהן אויפ'ן דאָן, אויף דער וואָלגא און אויפ'ן יאַיק (אַנ'אוראַלער טייך). די־פלעגען בעראַבעווען די שיפען און פלעגען לאָזען אַ טייל פאַר זיך, און דאָס איבעריגע אַוועקגעבען צו די אָרימע קאָזאַקען, פּויערים און די היימלאָזע פון צאַרישען רוסלאַנד, וועלכע פלעגען זיך אויסבעהאַלטען צווישען זיי.

סטענקא ראַזין איז פון זיי אויסגעקליבען געוואָרען אלס זייער אַטאַמאַן, און האָט אַ דאַנק זיין מוט, זיינע איינפאַלען און זיין העלדישקייט געוואָרען נישט נאָר זייער צוטרויען, נאָר איז געוואָרען דער אַנערקענטער פיהרער זייערער.

די באַלעבאַטישע דאָנער קאָזאַקען, וועלכע זענען אָפיציעל געווען טריי צום צאַר און צו די באָיאַרען, האָבען פערמאַכט אַנ'אויג אויף סטענקא ראַזינ'ען און זיין באַנדע.

סטענקאַס פאָטער, טימאָפעי, איז טיף אין הערצען געווען אַנגעגעשטויסען אויף מאָסקווע און אויף דעם צאַר. ווייל זיין עלטערער זוהן איוואַן, וועלכער האָט געדינט אין דער צאַרישער אַרמיי און האָט אָנטיילגענומען אין דער מלחמה געגען פּוילען, איז פערמיינגט געוואָרען צום טויט אין דער מאָסקווער „ראַזבאָינע" פאַר בעשיטצען די סאָלדאַטען און קאָזאַקען, ווייל ער איז געווען געגען די מערדערייען און רציחות, וואָס די אַרמייען פלעגען בעגעהן אין די שטעט און שטעטלעך, וועלכע זיי פלעגען דורכגעהן.

דער טויט פון זיין פאטער און זיין האס צום צאר און צו די פריצים

זייענדיג אָבער אַ פערמעגליכער קאָזאַק, האָט ער נישט געקענט אָפען אַרויסטרעטען געגען דעם צאַר און די פריצים. מען האָט אָבער אויף איהם געהאַט אַנ'אויג, און אויף אַ גרויסער הוליאַנקע ביי דעם אַטאַמאַן פון אַלע דאָנער קאָזאַקען, יאַקאָוולעוו, יהאָ שלוחים פון צאַר זענען אויך אַנוועזענד געווען, האָט מען סטענקא ראַזינס טאַטען פערסמ'ט.

זינט דאַן איז סטענקא ראַזינס האַס צום צאַר און צו די פריצים (באָיאַרען) נאָך גרעסער געוואָרען און ער האָט אָנגעהויבען אַנ'אמת'ע מלחמה געגען זיי, האָבענדיג אַ גרויסע אַרמיי פון זיין „גאָליטבאַ" (פון די היימלאָזע קאָזאַקען און בעפרייטע פּויערים) האָט ער אָפען אָנגעהויבען צו קעמפען געגען די אונטערדריקער פון פאָלק און זיך ערקלערט פאַר'ן קעמפער פאַר דעם רוסישען פאָלקס־בעפרייאונג.

נאָך מיט אַ שטיק צייט פריהער האָט ער חתונה געהאַט מיט אַ מיידעל פון קאָזאַקען־לאַגער אויפ'ן דאָן. אינדערהיים האָט ער אָבער נישט געקענט איינזיצען און האָט זיין גאַנצע צייט פערבראַכט צווישען זיינע באַנדעס, וועלכע זענען געוואַקסען ווי אויף הייוען.

יאָהרען און יאָהרען איז ער אַנגעגאַנגען מיט זיינע רויבערייען און איבערפאַלען אויף די סאָלדאַטען, וועלכע זענען געגען איהם אַרויסגעשיקט געוואָרען. אָבער כאַפּען איהם האָט מען נישט געקענט.

האָבען זיך שוין דעמאָלט בעשאַפען לעגענדעס וועגען איהם. מען האָט זיך דערצעהלט, אַז ער פערמאָגט אַזאַ כשוף, וואָס בעשיצט איהם פון קוילען און שפּיזען, און אַז קיינער קען איהם נישט בייקומען.

סטענקא ראַזין איז געווען גרויס און שטאַרק געבויט, ער איז געווען דער בעסטער שיסער און דער געשיקטסטער קעמפער מיט'ן שווערד און שפּיז און האָט געהאַט אַזאַ שטאַרקע און בעפעהלערישע שטימע, וואָס האָט אויף אַלעמען אַרויפגעיאָגט אַ שרעק און געצוואונגען איהם פאָלגען.

אַ שטורעמער, שטענדיג אַנ'ערנסטער און אַ געוואַלדיג מוטיגער, האָט ער זיך פאַר קיין זאַך נישט אָפּגעשטעלט צו דערגרייכען זיין ציל, וואָס ער האָט זיך געשטעלט. די פריצים און דעם צאַרס משרתים האָבען זיך פאַר איהם געשראָקען, דאָס אָרימע פאָלק איז אָבער פשוט געלאָפען איהם אַנטקעגען, וואו ער האָט זיך נאָר בעוויזען.

איז ער בעפאַלען אַ צאַרישע שיף, זענען גלייך די מאַטראָזען און סאָלדאַטען און אַפילו די ציוויל־שיפס־אַרבייטער צוגעשטאַנען צו איהם. נאָכדעם ווי ער האָט געהאַט גענוג שיפען — רוסישע און פערסישע — צוראַבירט, האָט ער זיך געלאָזען געהען אויף שטעט און זיי איינגענומען, האָט ער איינגענומען אַ שטאָט, האָט ער גלייך בעפרייט די ליידענדע פּויערים, די קנעכט, האָט געהייסען זיין באַנדע אוועקצוראַבירען אַלץ פון די רייכע און פון די פערטרעטער פון דער צאַרישער רעגירונג און אַ גרויסען טייל פון רויב צוטיילען צווישען די הונגעריגע און אָרימע.

אין מאָסקווע האָט מען אָנגעהויבען צו ציטערען פאַר איהם, אָבער וויפיל אַרמייען עס זענען אַרויסגעשיקט געוואָרען געגען איהם, האָט ער צוקלאַפּט. דעם גרעסטען זיג זיינעם האָט ראַזין געהאַט אין יאָהר 1668 ווען ער האָט איינגענומען אַסטראַכאַן און האָט צוקלאַפּט און בעזיגט דעם דעמאָלסדיגען גרויסען וואָיעוואָדאַ (קריגס־פיהרער) בעאָבראַזאָוו'ן.

זיין נאָמען האָט אָנגעהויבען שמ'ען נישט נאָר איבער דער קאָזאַקען־געגענד, זאָנדערן איבער גאַנץ רוסלאַנד, און אַלע אונטערדריקטע און פערשקלאַפּטע האָבען געקוקט אויף איהם ווי אויף משיח'ן און האָבען געוואַרט אַז ער זאָל זיי קומען און בעפרייען פון צאַר און פון די באָיאַרען.

זיין קאמף אין פערסיע און די געפאנגענע פערסישע פרינצעסין

אין יאָהר 1668 איז סטענקא ראַזין מיט זיין באַנדע אַוועק צום קאַספּישען ים, אויפ'ן וועג האָט ער בעראַבעוועט אַלע פערסישע שיפען, וועלכע ער האָט נאָר בעגעגנט, האָט צוקלאַפּט אַ גרויסען פערסישען פלאָט, וועלכער איז אַרויסגעשיקט געוואָרען געגען איהם און האָט איינגענומען מאַסען שטעט און שטעטלעך.

צווישען די געפאַנגענע, וואָס ער האָט מיטגענומען מיט זיך, האָט זיך געפינען די שעהנע פערסישע פּרינצעסין זיעזעב, סטענקאָ ראַזין האָט די פּרינצעסין בישט געליבט.

אַזוי אָבער ווי דער שאַך פון פערסיען האָט געכאַפּט עטליכע פון זיינע אַטאַמאַנען און האָט די געלאָזען היצריכטען, האָט סטענקא ראַזין מיטגענומען מיט זיך די פערסישע פּרינצעסין און האָט איהר געהאַלטען שטענדיג לעבען זיך, כדי זיך שטענדיג צו דערמאָנען אָן זיינע פריינד, וועלכע דער שאַך האָט אומגעבראַכט.

אין זיין פּריוואַטען לעבען איז סטענקאַ ראַזין געווען אַנ'אמת'ער רוס, אַ קינד פון זיין צייט, אָפט מאָל האַרציג ווי אַ קינד, און אין אַ רגע אַרום גרויזאַם, ווי דער ערגסטער גזלן, אַנ'איבערגעגעבענער פריינט, וועלכער איז גרייט צעהן מאָל און אַ מינוט איינצושטעלען זיין לעבען פאַר אַ חבר, און דער ביטערסטער שונא צו די, וועלכע זענען איהם נישט געווען געטריי און האָבען נישט דורכגעפיהרט דעם קלענסטען פון זיינע בעפעהלען.

(סוף מאָרגען).

יודישע לעגיאניסטען, וואס זענען געפאלען אין דער שלאכט הינטער לובלין

די פייערונג פון 18-טען יאהרצייט אויפן לעגיאניסטען-צמענטאזש אין יאסטקאוו.— דאס יודישע לובלין דערוואוסט זיך יעצט פון יודישע לעגיאניסטען-קברים

לובלין.

לובלין האט אלע יאהרען געוואוסט פון דער גרויסער, בלוטיגער שלאכט וועלכע האט זיך דעם 1-טען אויגוסט 1915 אפגעשפילט אויף די פעלדער הינטער יאסטקאוו א שלאכט, וועלכע האט דער מאלט דעצידירט וועגען גורל פון לובלין. א שלאכט אין וועלכער עס האבען זיך אזוי העלדיש אויסגע צייכענט די לעגיאניסטען פון דער 1-טער בריגאדע אונטער דער פערזענליכער אנפיהרונג פון קאמענדאנט יוזעף פילסודסקי, בעווונדערט געבלוטיגט האט אין דאזיגען שלאכט די 4-טע קאמפאניע, די פעלדער זענען בעדעקט געווארען מיט הונדערטער געפאלענע, דעמאלט טאקע האט די רוסישע ארמעע זיך געמוזט אפטראגען פון לובלין, וואוהין עס האבען די ערשטע אריינמארשירט די פוילישע אולאנער („בילעניאקעס").

הארט ביים יאסטקאווער שאסיי געפינט זיך היינט דער לעגיאניסטען צמענטאזש, וואו עס איז אויפגעשטעלט געווארען אויך א הערליכער דענק מאל און דערנעבען א דענקמאל-שול א.נ. פון מאר שאל פילסודסקי.

לובלין האט פון דעם אלעם געוואוסט, דאס יודישע לובלין האט אבער, לייהדער ביז איצט נישט געוואוסט אז אויפ'ן דאזיגען צמענטאזש רוהען אויך די ביינער פון יודישע לעגיאניסטען, וועלכע זענען צוזאמען מיט זייערע קאלעגען געפאלען אין יענער בעריהמטער שלאכט אין יאהר 1915. דער וואוסט האבען מיר זיך ערשט היינטיגס יאהר, און דאס א דאנק דעם מיליטערישען ראבינער קאפיטאן ראאב, וועלכע ווייזט באמת ארויס פיל ענערגיע דעם היינטיגען דינסטאג דעם 1-טען אויגוסט איז און סימפאטישע איניציאטיוו אויף זיין אמט. און צום ערשטען מאל אפגעריכט געווארען א גאטעס דינסט אין מהר"ם שול לכבוד די געפאלענע יודישע לעגיאניסטען און שפעטער א שטילער אל מלא רחמים אויף די בעזונדערע קברים זייערע אויפ'ן יאסטקאווער צמענטאזש.

האלב 5 נאכמיטאג האבען זיך אין יאסטקאוו צונויפגעזאמעלט דעלעגאציעס פון די לובלינער לעגיאניסטען, פ. א. וו. און פערשיעדענע שטאטישע ארגאניזאציעס און נאך מעהר ארגאניזאציעס פון דער דארפישער יוגענד און רעפרעזענטאנטען פון דער קאמונאלער, אדמיניסטראטיווער און מיליטערישער מאכט מיט'ן וויצע-וואיעוואדע דלוזאצקי און קאמענדאנט פולק. טשאפלינסקי בראש. אונטער די קלאנגען פון ארקעסטער האט דער טרויער-צוג אריינמארשירט אין צמענטאזש, וואו ביים דענקמאל זענען געלעגט געווארען א רייה קרענץ, די הויפט-

רעדע האט געהאלטען די פערטרעטערין פון שול-קוראטאר פרוי קאמארניצקא, וועלכע האט געשילדערט דעם העראאישען קאמף פון די לעגיאניסטען און די קרבנות, וועלכע זיי האבען געבראכט אויף די פעלדער פון יאסטקאוו, וואו זיי האבען געקעמפט אונטער דער פערזענליכער אנפיהרונג פון מארשאל פילסודסקי. דער צווייטער האט גערעדט דער ה' דזשאהאש אין נאמען פון די פוילישע יוגענד-ארגאניזאציעס. ער האט אנגעוויזען, אז די ערשטע לאזונג פון מארשאל פילסודסקי, א פרייע און אומאבהענגיגע פוילען — איז רעאליזירט. איצט מוז געקעמפט ווערען פאר דער רעאליזירונג פון צווייטען לאזונג — א פאלקסטימליך פוילען, געפיהרט לויט די פרינציפען פון סאציאלען יושר און געשטיצט אויף די ארבייטער און פויערען.

אויף וויפיל די ערשטע רעדע איז דורך אלע אפלאדירט געווארען, איז די צווייטע רעדע אפלאדירט געווארען בלויז דורך א טייל פון די אנוועזענדע.

עטליכע מינוטען שפעטער האט גערעדט אויך דער יאסטקאווער גלח און דערנאך איז דער ראבינער קאפ. ראאב אוועק אויף די קברים פון די יודישע לעגיאניסטען, אזעלכע בעזונדערע קברים מיט קליינע יודישע מצבות זענען פערהאן בלויז צוויי צוואנציג 96 בעזונדערע קברים מיט קרייצען. חוץ דעם זענען פערהאן צוויי גרויסע געמיינזאמע ברודער-קברים. איבער די דאזיגע קברים צו איינצעלנע קרייצער און אין זיי רוהען די ביינער אויך פון די יודישע לעגיאניסטען, זייערע נעמען זענען ערשט שפעטער פעסטגעשטעלט געווארען און אויסגעקריצט אויפ'ן מארמאר-טאפעל פון דענקמאל צווישען די 126 נעמען. מיר האבען בעוויזען אנצונאטירען פאלגענדע יודישע 1) בערעק ניימאן, 2) סטאניסלאוו באיער, 3) ר. מייזעל. 4) זיגמונט שניידער, 5) יוסף זייגער, 6) יעקב יאקובאוויטש, 7) דוד מאשקאוויטש, 8) לעאן אלטמאן.

חוץ דעם זענען נאך פערהאן קברים פון לעגיאניסטען וועמענס נעמען עס איז נישט געלונגען פעסטצושטעלען.

אין הסכם מיט געוויסע לאגאנישע פארשריפטען ווערען נישט ערלויבט איינצוארדנען יודישע גאטעסדינסטע אויף יענעם קאטוילישען צמענטאזש די יודישע קברים געפינען זיך דעריבער אין א בעזונדערער לאגע: חוץ דעם זענען זיי ביז איצט געווען ווי פערלאזט, קיינמאל איז קיין יודישער קראנץ דארט נישט געלעגט געווארען און קיינמאל האט זיך קיין יודישע דעלעגאציע אין די יאהרצייט-פייערונגען נישט בעטייליגט.

גראנדיעזע לעגיאניסטען-פייערונגען

(ענדע פון דער 1-טער זייט)

סוציע פרייהייט פון געוויסען, פון ווארט, ארגאניזאציע און גלייכע וואהל-רעכט צום סיים. די מלוכה מוז אבער אויסנוצען די מענשען, וועלכע ווילען און קענען ארבייטען, פערשטעהט זיך, נישט פאר זייערע פערזענליכע נוצען

ס'מוז געשאפען ווערען א בירגער-קאדרא („קאדרא אביוואטעלסקא")

נאר די מענשען פון דער בירגער-קאדרע וועט קענען וועהלען אין סענאט צוויי דריטעל פון זיינע מיטגלידער, איין דריטעל וועט נאמינירען דער מלוכה-פרעזידענט. דער ערשטער סענאט וועט געוועהלט ווערען דורך די, וואס האבען די ארדערס פון „ווירטוטי מיליטארי" און פון אונאפהענגיגקייטס-קרייז. אזוי ארום וועט קענען וועהלען סיי דער דעפ. ערצישעווסקי פון פ. פ. ס. און סיי דער ענדעק ארצישעווסקי, וועלכע זענען ביידע אויסגעצייכענט מיט „ווירטוטי מיליטארי" אין דער צייט פון דער עקזיסטענץ פון ערשטען סענאט וועלען קוואליפיצירט ווערען דורך איהם די בירגער אין דעם קאדרע. פון סענאט וועלען יעדע 2 יאהר ארויסטרעטען א טייל סענאטארען, דער בלויז וועט בעשטימט ווערען פון צווישען דער בירגער-קאדרע.

דער סענאט וועט האבען די זעלבע געזעצגעבערישע קראפט וואס דער סיים, אזוי ארום וועלען מיר אפשאפען די דעמאגאגיע און איינפיהרען ארדנונג.

מיר האבען א פיהרער וואס פיהרט אונזער מלוכה, אבער נישט יעדעס יאהר-הונדערט גיט ארויס אזא זשעני און דעריבער דארפען מיר טראכטען וועגען אונזער צוקונפט.

דאן האט נאך גערעדט גענעראל סקלאדקאווסקי. און דער צוזאמענפאהר האט איבערגעשיקט א בעגריסונגס- און פערעהרונגס-דעפעשע צום מארשאל פילסודסקי.

אין אווענד זענען נאך אויף די ווארשעווער גאסען פארגעקומען גרויסע פייערליכקייטען.

דער גרעסטער שאנטאזש פון אונזער צייט

(ענדע פון דער 3. זייט).

טינג, אדוואקאט פון שטאקהאלם; פראנטשעסקא ניטי. בעוואוסטער איטאליענישער שטאטסמאן; ד"ר פערמעליען, בעריהמטער אדוואקאט פון בריסעל.

דער קאמיטעט, וואס גרייט צו דעם פראצעס אין האאג, האט צושיקט איבער דער גאנצער פרעסע אין דער וועלט א קאמוניקאט, אין וועלכען עס ווערט געזאגט: „די פערהאנדלונגען אין האאגער פראצעס וועלען שטרעבען צו ענטדעקען דעם ריינעם אמת. אין דעם פראצעס וועלען עפענטליך פאר געלייענט ווערען די דאקומענטען און די ערקלערונגען פון די עדות. דער פראצעס וועט זיין אן אפפעל צו דעם געוויסען פון דער וועלט און זיין אויפגאבע וועט זיין צו בעוועגען מיליאנען מענשען צו פראטעסט נעגען דעם געפלאנטען פערברעכען".

צו דער אפערע פון אונטערצינדען דעם רייכסטאג האבען די היטלעריסטישע פערברעכער, ווי בעוואוסט, צוגעצויגען דריי בולגארישע עמיגראנטען, וועלכע האבען געוואוינט אין בערלין. עס האט נישט געפאסט, מען האט איבעראל גערעדט, אז איין מענש האט נישט געקאנט אונטערצינדען דעם רייכסטאג, האט מען „ענטדעקט" נאך מיטהעלפער צו דעם גראנגענעם האלענדישען פראוואקאטאר. מען איז אויך, ווי עס זעהט אויס, געקומען צו דער איבערצייגונג, אז דאס ארייננעמישען אין דער אפערע דעם קאמוניסטישען דעפוטאט טארגלער איז ווייניג איבערצייגענד, האט מען צוגעגעבען די דריי בולגארען: טאניעוו, פאפאוו און דמיטראוו. אזוי ווי עס האט זיך נישט געפונען קיין איין דייטשער אדוואקאט, וועלכער וואלט זיך אונטערגענומען צו פערטיידיגען די בעשולדיגטע האבען די קרובים פון די צוגעשלעפטע צום פראצעס בולגארען איינגעלאדען צו דער פערטיידיגונג דעם בולגארישען אדוואקאט דעצעוו. ד"ר דעצעוו איז געקומען קיין בערלין און זיך שריפטליך געווענדעט צו אלע דריי בעשולדיגטע זיי זאלען אונטערשרייבען בעפולמעכטיגונגען צו זייער פערטיידיגונג. ער האט ערהאלטען אונטערשריפטען נאר פון פאפאוו'ן און דימיטראוו'ן, דער דריטער בעשולדיגטער טאניעוו גיט נישט קיין סמנים פון לעבען. ווי מען זאגט, איז טאניעוו אינצווישען געשטארבען, קיינער גלויבט אבער נישט אין זיין נאטירליכען טויט, מען האלט, אז ער איז דערמארדעט געווארען. עס איז אויך פארהאן א פערדאכט, אז די צוויי איבערגעבליבענע צוויי בולגארען וועלען צום פראצעס נישט שטעהן.

קלאנג-קינא CAPITOL

היינט און פארג. טעג! מעכטיגע פרעמיערע פון סופערפילם פון Metro Godwyn Mayer

„פארוואס האב איך געזינדיגט"

מעכטיגע לעבענס-דראמע מיט דער פרעכטיגער טראגיקערין Helena Heyes אין דער הויפטראלע. אין די איבריגע ראלען: Neil Hamilton, Jean Herscholt

אויסער'ן פראגראם: קלאנג-צוגאבע און אקטואליטעטען. דער זאל איז מעכאניש ווענטילירט און געקיהלט. אנהייב אין געוו. טעג 5 נאכמ., שבת און זונטאג 2 בייטאג.

געזונט איז אן אוצר

Primeros PREZERWATYWY

איז די גאראנטיע פאר'ן געזונט.

לעטשניצע כראברעגא 4 רוג זגערזשער 87

נעהמט אן קראנקע פון אלע ספעציאליטעטען

וויזיט 3 זל.

הענעראלאגישער קאבינעט. 3371

ווערקשטעל שירמס פון און שפאציר-שטעקענס ס. פייגענבוים

לאדז, נארוטאוויטשא 19

עמפעהלט אין א רייכען אויסוואהל פון קאלירטע דאמען- און מענער-שירמס און שטעקענס צו קאנקורענץ-פרייזען. נעהמט אן אלערליי רעפאראטורען פון שירמס און שטעקענס.

שלאסעריי-ארבייטען,

ווי אויך אויטאגענישע שווייסונגען, מעטאל-בעארבעטונגען, מאשינען-טיילען פיהרט אויס ביליג

I. REDER, Łódź

קאנסטאנטינער 11/13

קליינע אנאנסען

1 זלאטי

אנאנס ביז 15 ווערטער

פערשידענעם

2 אנשטענדיגע יונגעלייט אדער 2 פאנאנס אלס סובלאקאטארען קענען זיך מעלדען צום צייטונגס-פערקויפער קאנסטאנטינער 49.

ס'ווערט געזוכט א קוואליפיצירטע אבערלאק-נייהערין צו סוועטערס זאוואדזקא 19 אין הויף פארטער. צווייטער איינגאנג. 4069

ס'ווערט געזוכט א טיכטיגער אגענט שטעלטער, וועלכער זאל זיין בעקאנט אין דער סוועטער-בראנזשע. אפערטען אין אדמיניסטר. אונטער „J." 4065

עס ווערט געזוכט צו קויפען א קירזשנער-מאשין אין גוטען צושטאנד ווענטועל „סוקצעס". אפערטען אונטער „D. B." אין אדמיניסטראציע.

שיי טלען מיט פאריזער שרינדעי

ווי אויך פערטיגע שייטלען ווערען ערשטקלאסיג און רעיעל אויסגעארבייט צו ביליגע פרייזען

אנדולאציע און מאניקור

ביי קערש, קאווראווא 15

כעמיש-באקטעריאלאגישער לאבאראטאריום

פ. שאץ

לאדז, פעטריקאווער 37.

טעל. 230-85

פיהרט אדורך זעמטליכע ערצטליכע אנאליזען פון אורין, בלוט, פלעגמע א. א. וו.

א לאנגיעהריגער

מיליטער-בעאמטער

ערטיילט אייך עצות און אנווייזונגען פאר צוריקגעקומענע פון אויסלאנד וועלכע האבען צו'יב וועלכע עס איז סיבות נישט דורכגעמאכט דאס מיליטער-דינסט. :-: ספעציאליסט אין שרייבען פון ביטעס פאר

איינציגע שפיזערס

ב. מאן פעטריקאווער 10

ר עכער אויף דער מאשין

ווערען אנגענומען אויסצוניייען ביי ג. נארדמאן, שרודמיעסקא 8

כירורגישער קאבינעט

Dra med.

M. Kantora

איז נעווארען איבערגעטראגען אויף זשעלאנא 5

טעל. 22-112

נעהמט אן פון 1—3 און פון 6—8 אוו.

לעטשניצע-פרייזען.

Dr. med. NIEWIAŻSKI

ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענער-שוועכע

אנדזשעיא 5, טעל. 159-40

צוריקגעקעהרט

נעהמט אן פון 8—11 און פון 5—9 אוו. זונטאג און יום-טוב פון 9 — 1 פארמיטאג.

בעזונדערער ווארטע-זאל פאר פרויען.

Dr. med.

Haltrecht

ספעציאל-ארצט פאר הויט-און געשלעכטס-קראנקהייטען

פעטריקאווער 10, טעל. 245-21

צוריקגעקעהרט

נעהמט אן פון 8—11 פריה, פון 1—2 מיטאג און פון 5—9 אוונט. זונטאג פון 10—1 בייטאג

אלע ארט אנאליזען.

פאר ארבייטסלאזע לעטשניצע-פרייז!

לעטשניצע

זגערזשער 17

נעהמט אן קראנקע אין אלע ספעציאליטעטען

פון 9 פריה ביז 7 א זייגער אוונט.

וויזיט 3 זל.

אנאנסען-פרייזן פאר א מילימעטער-שורה

פאר'ן טעקסט—18 גר. פרייטאג און ערב-יו"ט—24 גר. אין דער זייט שפאלטען 4

אין טעקסט—40 . . . . . . 60—

זאכ'ן טעקסט—12 . . . . . 18—

נעקראלאגען—20 גר. א מ/מ (אין דער זייט, שפאלטען) קליינע אנאנסען ביז 15 ווערטער 1 זל. יעדעס ווייטערדיגע ווארט 10 גר.

אויסער דער שטאדט 50 פראצ. טייערער, אויסלאנד 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. א ווארט

אבאנאמענטס-פרייז:

אין לאדז — 4 זלאטעס א חודש מיט אפטראגען א היים. אויף דער פראווינץ — 5 זל. א חודש; אין אויסלאנד 7 זל. אמעריקא—1 דאל.

ספהלערן, וועלכע ענדערן נישט פרינציפיעל דעם אינהאלט פון דער אנאנס בערעכטיגען נישט צום איבערדרוקען די אנאנס אדער צוריקצוצאהלען פאר דעם אנאנס

פאר'ן אינהאלט און טער מין פון די אנאנסען איז דער פערלאג נישט פעראנטווארטליך. די אדמיניסטראציע איז אפען בייטאג און ביינאכט.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman

Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.